

Πηγή: ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 1,4

Ημερομηνία έκδοσης: 29-03-2020

Επιφάνεια: 1325.98 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 20000

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑ ΑΚΟΜΑ 4 εβδομάδες

Στο τραπέζι και περαιτέρω μείωση των δραστηριοτήτων καθώς και η καθιέρωση συγκεκριμένου ωραρίου κυκλοφορίας, κυρίως για τους ηλικιωμένους. »

Στημιότυπο από τη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, του πρώτου που έγινε μέσω τηλεδιάσκεψης.

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΦΟΒΟΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Προς παράταση ενός μήνα οι περιορισμοί μετακίνησης

Στο τραπέζι και εναλλακτικά σενάρια αυστηροποίησης των υφιστάμενων μέτρων, προκειμένου να διατηρηθεί ο ρυθμός εξάπλωσης του ιού σε ανεκτά για το ΕΣΥ επίπεδα. Συνεχίζεται η προσπάθεια ενίσχυσης των **νοσοκομείων**.

ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ
s.mourelatos@tvopen.gr

«**Δ**ΕΝ ΕΧΟΥΜΕ αποφύγει ακόμη τον κίνδυνο, πρέπει πάση θυσία να μην ακολουθήσουμε το παράδειγμα της Ιταλίας». Η εν λόγω αποστολή του Κυριάκου Μητσοτάκη προς τους υπουργούς του κατά τη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, την περασμένη Τρίτη, του πρώτου στην εποχή της Μεταπολίτευσης που έγινε μέσω τηλεδιάσκεψης, συμπυκνώνει τον πυρήνα των προτεραιοτήτων του Μεγάρου Μαξίμου. Μείζον στόχος δεν είναι άλλος από την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επιβράδυνση της εξάπλωσης του κορονοϊού, καθώς ο πλυσίμαχος προς το καλοκαίρι, όταν και θα ανέβει η θερμοκρασία, προκειμένου να κερδηθεί πολύτιμο χρόνο ώστε να θωρακιστεί έτι περαιτέρω το ΕΣΥ για να αντέξει.

Στο στρατηγείο, που έχει στηθεί εδώ και περίπου έναν μήνα στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, οι στενοί του συνεργάτες, και μέσω τηλεδιάσκεψης ο **υπουργός Υγείας**, Βασίλης Κικίλιας, ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας, Νίκος Χαρδαλιάς, η επιτροπή λοιμωξιολόγων και εδώ και λίγες μέρες ο εγκατεστημένος στο Λονδίνο εκπρόσωπος της χώρας για τον κορονοϊό στους διεθνείς οργανισμούς, Ηλίας Μόσιαλος, αξιολογούν καθημερινά τα δεδομένα, όπως διαμορφώνονται ώρα με την ώρα, και επιχειρούν να αποκριτοποιήσουν την ταυτότητα του ιού, τη συμπεριφορά του έναντι συγκεκριμένων ηλικιακών ομάδων αλλά και συγκεκριμένων ιατρικών προφίλ, ώστε να... ισιώσουν τη θανατηφόρα καμπύλη του. Μολοντί η χώρα μας φαίνεται να έλαβε εγκαί-

ρως δραστικά μέτρα -στα μεγάλα διεθνή ειδησεογραφικά δίκτυα η Ελλάδα συχνά αναφέρεται ως παράδειγμα προς μίμηση-, αυτό από μόνο του δεν εγγυάται πως η χώρα μας δεν θα βιώσει... σκηνές Ιταλίας και Ισπανίας, όπως επισημαίνουν προς την κυβέρνηση οι αρμόδιοι ιατροί. Εξ ου και ο πρωθυπουργός, στις συχνές πλέον εμφανίσεις του στα ΜΜΕ επαναλαμβάνει πως προέχει η αυστηρή τήρηση των περιορισμών που έχουν επιβληθεί, και δη αυτός του περιορισμού της κυκλοφορίας.

Απαντες συμφωνούν πως το επόμενο 10ήμερο χονδρικά αναμένεται καθοριστικό για την πορεία μετάδοσης του ιού. Και αυτό γιατί, μεταξύ άλλων, το τρέχον Σαββατοκύριακο αναμένεται να γίνει η συνολική αποτίμηση της αναστολής της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων και των χώρων εστίασης (μπαρ, καφέ, εστιατόρια), ενώ το προσεχές διάστημα πρόκειται να υπάρξει μια πολύ ξεκάθαρη εικόνα για τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας.

Επίσης, κρίσιμο μέγεθος για τους ειδικούς είναι και ο αριθμός των διασωληνωμένων. Βάσει, δε, των μοντέλων που επεξεργάζεται η ομάδα λοιμωξιολόγων, θα ήταν ένα ιδιαίτερα ενθαρρυντικό σημάδι για τον ρυθμό εξάπλωσης του ιού εάν έως χθες, Σάββατο, ο συνολικός αριθμός των νοσηλευόμενων σε ΜΕΘ δεν ξεπερνούσε τους 100, κάτι που, σύμφωνα με την εικόνα το απόγευμα της Παρασκευής, ήταν κάτι παραπάνω από πιθανό.

Πρώτος ο Κυριάκος Μητσοτάκης δίνει το σύνθημα της απόλυτης επαγρύπνησης, απορρίπτοντας κάθε ένδειξη εφησυχασμού, καθώς στην κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένοι να απολέσουν το θετικό κεκτημένο του προηγούμενου μήνα. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές και με τα μέχρι στιγ-

μής δεδομένα, η κυβέρνηση προανατολίζεται να επεκτείνει για ακόμη τέσσερις εβδομάδες, ήτοι έως τις πρώτες ημέρες του Μαΐου, τους επιβληθέντες περιορισμούς στην κυκλοφορία, επιχειρώντας έτσι να διατηρήσει τον ρυθμό εξάπλωσης του ιού σε ανεκτά για το ΕΣΥ επίπεδα. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχουν πάντα στο τραπέζι και εναλλακτικά σενάρια αυστηροποίησης των υφιστάμενων περιορισμών, όπως η περαιτέρω αναστολή της παραγωγικής δραστηριότητας, η μείωση των δραστηριοτήτων ή η καθιέρωση συγκεκριμένου ωραρίου κατά το οποίο ορισμένες ηλικιακές ομάδες, ιδίως οι ηλικιωμένοι και ως εκ τούτου πιο ευάλωτοι, θα μπορούσαν να μετακινούνται για συγκεκριμένους λόγους, ωστόσο η ενεργοποίησή τους ή μη θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων που ήδη εφαρμόζονται.

Η ενίσχυση του ΕΣΥ είναι ακόμη ένας κρίσιμος πυλώνας στη μάχη κατά του κορονοϊού. Ήδη, το πρώτο κύμα προσλήψεων, που αφορά σε ιατρούς αλλά κυρίως σε νοσηλευτές, αγγίζει τον αριθμό των 3.200, ενώ οι «ετοιμοπόλεμοι» κλίνες των ΜΕΘ υπερβαίνουν τις 800. Εξάλλου, η κυβέρνηση έχει αποδύσει σε μια τίτνια προσπάθεια ώστε να εξασφαλίσει αποστολές πολύτιμων αναλώσιμων και λοιπών προστατευτικών υλικών, καθώς παγκοσμίως μανιέται ένας ακήρυκτος πόλεμος γύρω από τις προμήθειες των εν

λόγω υλικών. Την αποστολή 11 τόνων πολυτίμου υγειονομικού υλικού από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ακολουθεί τα επόμενα 24ωρα νέα αποστολή από την Κίνα με σχεδόν 4 εκατομμύρια μάσκες, γάντια και λοιπά αναλώσιμα. Κρίσιμη είναι και η βοήθεια από την ιδιωτική πρωτοβουλία, καθώς οι δωρεές σε ανανευστήρες και μόνιτορ συμβάλλουν καθοριστικά ώστε να είναι πλήρως λειτουργικές οι ΜΕΘ.

Η ΚΡΙΣΗ

Και στο επίπεδο της οικονομίας, πάντως, ο κορονοϊός υποχρεώνει την κυβέρνηση σε ανασχεδιασμό των προτεραιοτήτων της. Μολοντί όλες οι κυβερνήσεις πλέον προσώρας σε αχαρτογράφητα νερά, καθώς ουδείς μπορεί να προβλέψει με σιγουριά τη διάρκεια αυτής της πρωτόγνωρης κατάστασης, σε Μαξίμου και οικονομικό επιτελείο εκτιμών πως εάν η κρίση διαρκέσει μερικώς μήνες, τότε, παρά τις σοβαρές οικονομικές συνέπειες, μια δυναμική επανεκκίνηση είναι καθ' όλα εφικτή.

Ο στόχος, λοιπόν, των περίπου 10 δις. ευρώ, που εξασφάλισε σε πρώτη φάση η κυβέρνηση για τη στήριξη επιχειρήσεων και εργαζομένων, είναι, σύμφωνα με κυβερνητικά στελέχη, τριπλός: να κερδηθεί σύντομα το χαμένο έδαφος, να διαπερνά τα μέτρα η αίσθηση της δικαιοσύνης και να μη καθούν θέσεις εργασίας. Ενώ στις ΗΠΑ και στο Ηνωμένο Βασίλειο τα μαντάτα γύρω από την κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας είναι αποκαρδιωτικά -η απώλεια θέσεων εργασίας στην αντίπερα όχθη του Ατλαντικού ανέρχεται σε 3 εκατομμύρια και στη Μ. Βρετανία στις 200.000 μόνο στους κλάδους της εστίασης και της ψυχαγωγίας- στην Αθήνα το δίκτυο προστασίας, που εγκαίρως απλώθηκε, καλύπτει ήδη 600.000 επιχειρήσεις, 1,2 εκατ. μισθωτούς και 550.000 ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και ιδιοκτήτες επιχειρήσεων.

Το Μέγαρο Μαξίμου τονίζει προς πάσα κατεύθυνση ότι η κυβέρνηση επαναξιολογεί συνεχώς την κατάσταση και εφόσον κριθεί αναγκαίο, θα ληφθούν και επιπρόσθετα μέτρα. ●

Το δίκτυο οικονομικής προστασίας καλύπτει ήδη 600.000 επιχειρήσεις, 1,2 εκατ. μισθωτούς και 550.000 ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και ιδιοκτήτες επιχειρήσεων.

ΑΥΤΟΨΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΛΑΣΗ ΣΤΟ «ΣΩΤΗΡΙΑ»

ΓΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ
ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ «ΕΘΝΟΣ»

«Κάθε μέρα ένα κρεβάτι
αδειάζει και ένα άλλο γεμίζει»

«Τέτοια συμπεριφορά ιού
δεν έχουμε ξαναδεί»

«Ξαφνικά έρχεται επιδείνωση
που δεν την περιμένεις»

18-9

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ «ΣΩΤΗΡΙΑ»

«ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΝΑ ΚΡΕΒΑΤΙ ΑΔΕΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΓΕΜΙΖΕΙ»

Το «Εθνος της Κυριακής» συνομίλησε με γιατρούς της κλινικής όπου νοσηλεύονται βαριά περιστατικά με κορονοϊό, καταγράφοντας τον φόβο τους για την εξέλιξη του ιού, την απουσία τους μήπως κολλήσουν, αλλά και την ελπίδα τους όταν βλέπουν ασθενείς να κερδίζουν τη μάχη.

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ
ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ
defthimiadou@ethnos.gr

ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «Σωτηρία» νοσηλεύονται οι περισσότεροι ασθενείς με COVID-19. Το «Εθνος της Κυριακής» κατέγραψε μαρτυρίες από γιατρούς, νοσηλευτές και εργαζόμενους που δίνουν καθημερινά τη μάχη με τον φονικό ιό. Είναι οι ήρωες με τις άσπρες στολές που από την πρώτη στιγμή καταδιώκουν τον αόρατο εχθρό, ο οποίος γιγαντώνεται και σκοτώνει τα πάντα στο πέρασμά του.

Είναι τα ίδια πρόσωπα που δακρύζουν όταν βλέπουν ανθρώπους να σβήνουν αλλά και που χαμογελούν όταν βλέπουν την ελπίδα, η οποία έρχεται μέσα από ασθενείς που κατορθώνουν να βγουν από την εντατική.

Ο καθένας έχει να διηγηθεί τη δική του εμπειρία, τη δική του ιστορία για το πώς ζει αυτόν τον σύγχρονο εφιάλητη. Ο κορονοϊός δεν κάνει διακρίσεις σε ηλικία ή φύλο. Μπορεί να χτυπήσει τους πάντες. Γι' αυτό και οι εργαζόμενοι στο «Σωτηρία» συχνά μπορεί να νιώθουν φόβο, για τους ίδιους, για τους δικούς τους ανθρώπους. Όταν βέβαια... προλαβαίνουν από τα δεκάδες περιστατικά που εξυπηρετούν. Τον Γιώργο Κούρτη, προϊστάμενο της Μονάδας

Αυξημένης Φροντίδας που πλέον νοσηλεύει μόνο βαριά περιστατικά με κορονοϊό, τον «συναντίσαμε» στο διώροφο κτίριο μέσα στην θεραπεία έκτακτη που διαθέτει το νοσοκομείο «Σωτηρία». Το συγκριμένο κτίριο, όπως και άλλες κλινικές βέβαια, έχει διατεθεί μόνο για τους πάσχοντες από COVID-19, ενώ είναι εξοπλισμένο με τις πιο εξειδικευμένες μονάδες για τη νόσο.

Στον ίδιο χώρο, πριν από λίγα 24ωρα, ένας ασθενής 41 ετών που ήταν διασωληνωμένος ξεπέρασε την κρίσιμη κατάσταση και πλέον νοσηλεύεται σε θάλαμο. «Κάθε μέρα ένα κρεβάτι αδειάζει και ένα άλλο γεμίζει» περιγράφει στο «Εθνος της Κυριακής» ο Γιώργος Κούρτης, ο οποίος έχει δει πολλά, αφού υπηρετεί στο «Σωτηρία» από το 1988. Αλλωστε, την ώρα που μας περιγράφει την καθημερινότητα που ζει με τον κορονοϊό στην ειδική μονάδα, πραγματοποιείται ακόμα μία μεταφορά νεαρού ασθενούς με βαριά συμπτώματα της νόσου.

«Εκείνοι που επωμίζονται όλο το βάρος αυτής της κατάστασης είναι το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό. Υπάρχει βέβαια φόβος στην πρώτη επαφή, αλλά έχουμε μάθει να βγαίνουμε από τέτοιες σκληρές κρίσεις και έχει αποδειχθεί ότι όποτε χρειάστηκε να αντιμετωπίσουν καταστάσεις οι νοσηλευτές, βγαίνουν μπροστά και βρίσκουν λύσεις. Μπορεί στην αρχή να φοβάσαι, αλλά μετά μπαί-

νει στην καρδιά του προβλήματος. Εξάλλου το νοσπλευτικό και το **ιατρικό προσωπικό** έχει μάθει να προσαρμόζεται εύκολα στις δύσκολες καταστάσεις».

Εξετάζοντας ασθενείς με κορονοϊό, ο Γιώργος Κούρτης διαπίστωσε ότι τα συμπτώματα είναι περίεργα: «Τέτοια συμπεριφορά ιού δεν έχουμε ξαναδεί, παρότι πριν από λίγα χρόνια αντιμετωπίσαμε τον SARS και τον H1N1, όπου τα συμπτώματα εμφανίζονταν σταδιακά. Τώρα είναι αλλιώς. Τα συμπτώματα «τρέχουν» πολύ γρήγορα. Εκεί που βλέπεις μια κάπως καλή κατάσταση, ξαφνικά έρχεται επιδείνωση που δεν την περιμένεις. Το θετικό είναι πως συνήθως οι νέοι σε ηλικία ασθενείς που δεν έχουν υποκείμενα **νοσήμια**, που είναι ένας επιβαρυντικός παράγοντας».

«ΞΥΠΝΟΥΝ ΜΕ ΜΙΑ ΑΝΗΣΥΧΙΑ»

Ο επικεφαλής της ΜΑΦ, Γιώργος Κούρτης, περιγράφει στο «Έθνος της Κυριακής» πώς αντιδρούν οι ασθενείς όταν βγαίνουν από την καταστολή μέσα στην εντατική. «Ός νοσπλευτές είμαστε πολύ κοντά στους ασθενείς που είναι στη μονάδα. Βέβαια, επικοινωνία δεν υπάρχει όταν είναι διασωληνωμένοι, αλλά όταν ξυπνούν. Όταν βελτιώνεται η κατάσταση της υγείας ενός πάσχοντος,

αποσωληνώνεται αλλά μένει στη μονάδα. Οι ασθενείς στις μονάδες, βέβαια, είναι πολύ πιο φοβισμένοι γιατί δεν ξέρουν το αύριο. Εξω βρεθεί κι εγώ στην εντατική του ΚΑΤ έπειτα από ατύχημα στο παρελθόν και καταλαβαίνω απόλυτα πώς νιώθουν. Συνήθως νιώθουν πιο μεγάλη ασφάλεια στη μονάδα, κάτι σαν ιδρυματοποίηση. Αλλωστε ξυπνούν μέσα σε μια ανησυχία, με ένα περίεργο συναίσθημα. Όταν ξεκινάμε να βγάξουμε τον αναπνευστήρα, βλέπουν πράγματα πρωτόγνωρα. Βλέπουν ανθρώπους με στολές που δεν γνωρίζουν καν αν είναι άνδρας ή γυναίκα. Και πώς να μη φοβάται κανείς όταν έχουμε τουλάχιστον έναν νεκρό κάθε μέρα και είμαστε ακόμα στην αρχή...».

Στο διάδρομο κτίριο που έχει σπτηθεί στο «Σωτηρία» για τη φροντίδα των ασθενών, κάθε νοσπλευτής αναλαμβάνει να φροντίζει περίπου δύο με τρεις ασθενείς. Είναι οι άνθρωποι που αποτελούν και τον συνδετικό κρίκο με τους συγγενείς των νοσπλευόμενων. «Τις πρώτες ημέρες ήταν ασθενείς σε μεγάλες ηλικίες, άνω των 80 ετών. Μετά άρχισαν οι νέοι. Υπάρχει σήμερα ασθενής 39 ετών. Ερχονται οι συγγενείς και δεν τους αφήνουμε φυσικά να μουν στο κτίριο. Μεταφέρουμε εμείς στους ασθενείς ό,τι έχουν να πουν. Τους λέμε ότι τους σκέφτονται, ότι ανησυχούν, ότι νοιάζονται. Αυτό βέβαια επηρεάζει και εμάς. Μας συγκινεί γιατί μπορεί και εμείς να βρεθούμε στη θέση τους.

Εκεί που βλέπεις μια κάπως καλή κατάσταση, ξαφνικά έρχεται επιδείνωση που δεν την περιμένεις. Το θετικό είναι πως συνήθως οι νέοι σε ηλικία ασθενείς που δεν έχουν υποκείμενα νοσήμια, που είναι ένας επιβαρυντικός παράγοντας».

Εκεί που βλέπεις μια κάπως καλή κατάσταση, ξαφνικά έρχεται επιδείνωση που δεν την περιμένεις. Το θετικό είναι πως συνήθως οι νέοι σε ηλικία ασθενείς που δεν έχουν υποκείμενα νοσήμια, που είναι ένας επιβαρυντικός παράγοντας».

«Τέτοια συμπεριφορά ιού δεν έχουμε ξαναδεί, παρότι πριν από λίγα χρόνια αντιμετωπίσαμε τον SARS και τον H1N1. Εκεί που βλέπεις μια κάπως καλή κατάσταση, ξαφνικά έρχεται επιδείνωση» αναφέρει ο επικεφαλής της ΜΑΦ, Γιώργος Κούρτης.

1

Γιατροί και νοσπλευτές στο «Σωτηρία» δίνουν μάχη με τον ιό, καθώς τα βαριά περιστατικά στο **νοσοκομείο** ξεπερνούν τα 100.

2

Οι εργαζόμενοι στο **νοσοκομείο** φορούν διπλά γάντια, διπλό σκούφο, διπλά ποδονάρια, προκειμένου να προστατευθούν από τον ιό.

3

«Τις πρώτες ημέρες ήταν ασθενείς σε μεγάλες ηλικίες, άνω των 80 ετών. Μετά άρχισαν οι νέοι. Υπάρχει σήμερα ασθενής 39 ετών» δηλώνει ο κ. Κούρτης.

Εκουμε αυξημένες πιθανότητες» λέει ο κ. Κούρτης.

Μέσα στις μικρές αίθουσες που έχουν δημιουργηθεί στο «Σωτηρία» για την ξεχωριστή νοσπλεία των πάσχοντων υπάρχουν και οι λεγόμενοι «καθαροί» χώροι. Εκεί όπου δεν επιτρέπεται να εισβάλει ο κορονοϊός. Είναι τα μικρά δωμάτια όπου ξεποσταίνουν οι γιατροί και οι νοσπλευτές και σχεδιάζουν τη φροντίδα των ασθενών ή προμηθεύονται υλικά. Στους «καθαρούς» χώρους δεν χρειάζεται να φορούν τις ειδικές αποπνικτικές στολές. Ούτε καν μάσκες, αφού οι χώροι προστατεύονται ως κόρη οφθαλμού.

«ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΕΣ»

Η Μερόπη Μανταίου είναι διευθύντρια της 1ης Πνευμονολογικής Κλινικής του «Σωτηρία». Άρχισε να καταλαβαίνει ότι η κατάσταση δυσκολεύει όταν ξεκίνησαν να φθάνουν τα πρώτα βαριά περιστατικά στα επείγοντα. Σήμερα, σιγά σιγά όλες οι κλινικές του **νοσοκομείου** αναφορές «Σωτηρία» διατίθενται για ασθενείς με COVID-19.

«Οι νοσπλείες πια είναι παρατεταμένες. Δεν μπαίνει κάποιος μέσα και ξεμπερδεύουμε σε πέντε μέρες. Τα κρεβάτια γεμίζουν αμέσως. Εκουμε πλέον πάνω από 100 βαριά περιστατικά στο **νοσοκομείο**» λέει.

Η ανησυχία είναι πια έκδηλη και στο προσωπικό του **νοσοκομείου**, αφού, όπως λέει η κυρία Μανταίου, ο μέσος όρος ηλικίας των γιατρών είναι τα 60 έτη, καθώς το **ιατρικό προσωπικό** δεν ανανεώνεται με ειδικευμένους: «Φυσικά και φοβόμαστε κι εμείς. Εγώ αντιμετωπίζω προβλήματα υγείας, όπως και άλλοι γιατροί, και κινδυνεύουμε αντίστοιχα από τον κορονοϊό. Το ΕΣΥ είναι άλλωστε πολύ γερασμένο και ειδικά οι πνευμονολόγοι».

Η κυρία Μανταίου περιγράφει ότι το προσωπικό προσπαθεί καθημερινά να κάνει οικονομία δυνάμεων, καθώς ουδείς γνωρίζει πώς θα εξελιχθεί τελικά και στη χώρα μας η νόσος. Ενα από τα προβλήματα που αναφέρει είναι πως πλέον τα τεστ που πραγματοποιούνται

για τον εντοπισμό των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων καθυστερούν λόγω φόρτου εργασίας, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα στη διαχείριση των ασθενών. «Αν, για παράδειγμα, το Παστέρ κάνει έξι ώρες να βγάλει το αποτέλεσμα, το ζήτημα είναι πού θα πας τον ασθενή. Πού θα τον εντάξεις, σε ποιο χώρο...».

Η Μαντώ Λιαπικού είναι επιμελήτρια Α' της 6ης Πνευμονολογικής Κλινικής. Καθημερινά βλέπει να περνούν μπροστά της φορεία με ασθενείς που νόσπσαν από τον ιό. Βλέπει ότι σιγά σιγά όλες οι κλινικές αφιερώνονται στον πόλεμο κατά του αόρατου εχθρού. «Εκουμε κι εμείς φυσικά μεγάλη ανησυχία για τα μέτρα προστασίας. Στα επείγοντα ντυνόμουν και γδυνόμουν με άγχος. Εκτός των άλλων, αν, για παράδειγμα, βάλεις τη μάσκα, δεν αντέχεις για πάνω από 2-3 ώρες να τη φοράς. Φοράμε διπλά γάντια, διπλό σκούφο, διπλά ποδονάρια. Όλα διπλά. Και αυτό είναι ασφυκτικό, ειδικά αν η μάσκα είναι η σωστή και διαθέτει και φίλτρο. Αλλά δεν εκουμε πολλές διαθέσιμες. Το πρόβλημα είναι πώς τον βγάζεις όλο αυτόν τον εξοπλισμό γιατί και εκεί ελλοχεύει ο κίνδυνος. Για παράδειγμα, προκειμένου να βγάλεις τη μάσκα πρέπει να σκύψεις για να μη διασπαρεί ο ιός, και βέβαια να βγει από μέσα προς τα έξω για να μη μολυνθεί. Και φυσικά πρέπει να βρει και τον κατάλληλο χώρο να το κάνει» περιγράφει η κυρία Λιαπικού.

Ο Γιώργος Αβραμίδης, πρόεδρος της Πανελλήνιας Συνδικαλιστικής Νοσπλευτικής Ομοσπονδίας του ΕΣΥ (ΠΑΣΥΝΟ), αναφέρει στο «Έθνος της Κυριακής»: «Οι νοσπλευτές αυτήν τη στιγμή μαζί με τους γιατρούς είναι οι άνθρωποι που βρίσκονται δίπλα στους ασθενείς, συναισθάνονται τον φόβο και την αγωνία τους και προσπαθούν να τους ενθαρρύνουν με όλες τους τις δυνάμεις. Τον ίδιο φόβο και την ίδια αγωνία αισθάνονται και οι ίδιοι οι νοσπλευτές μήπως κολλήσουν και βέβαια να μη μεταφέρουν τον ιό στις οικογένειές τους. ●

Ο ιός δεν κοιτάζει ηλικίες και ιατρικά ιστορικά

Πηγή: ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 10

Ημερομηνία έκδοσης: 29-03-2020

Επιφάνεια: 274.68 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 20000

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΟΥΝ

Ο ιός δεν κοιτάζει ηλικίες και ιατρικά ιστορικά

Με τον πιο τραγικό τρόπο επιβεβαιώθηκε στη χώρα μας το συμπέρασμα των επιστημόνων του Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ ότι ο κορονοϊός προκαλεί σοβαρά συμπτώματα και θανάτους ακόμα και στους ασθενείς που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 20 έως 44 ετών. Στην Καστοριά, μια 41χρονη μητέρα τριών παιδιών αισθανόταν καλά και μάλιστα μαγεύρεσε στην οικογένειά της την Πέμπτη και μόλις 30 ώρες αργότερα

εξέπνευσε στο σπίτι της. Στην Κρήτη, ο 42χρονος Γερμανός καθηγητής Andreas Hilboll έχασε τη μάχη για τη ζωή στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, παρότι δεν είχε κανένα υποκείμενο νόσημα. Και σαν να μην έφταναν αυτά, από τη ζωή έφυγε και ένας 46χρονος στρατιωτικός, ο οποίος ήταν διασωληνωμένος στο νοσοκομείο της Αλεξανδρούπολης. Ο ανθυπασπιστής του Δ' Σώματος Στρατού ήταν παχύσαρκος, αλλά δεν είχε επίσης κανένα υποκείμενο

νόσημα. Στην περίπτωση της 41χρονης μητέρας από την Καστοριά, συζύγου αστυνομικού, όλα έγιναν πολύ γρήγορα. Ανθρωπος από το συγγενικό περιβάλλον της άτυχης γυναίκας περιέγραψε στο «Εθνος της Κυριακής»: «Ανέβασε πυρετό το Σάββατο (σ.σ.: 14 Μαρτίου). Τα συμπτώματα συνεχίστηκαν μέχρι την Τρίτη. Επικοινωνήσε με τον ΕΟΔΥ, με τον γιατρό της και με έναν πνευμονολόγο. Της είπαν “ούτε να το σκέφτεσαι να πας στο νοσοκομείο Καστοριάς. Είναι γεμάτο με κρούσματα. Κάτσε σπίτι”. Ετσι και έκανε. Η γυναίκα είχε άσθμα, χωρίς όμως έντονα συμπτώματα δύσπνοιας που να την κάνουν να ανησυχήσει σε μεγάλο βαθμό. Την Τετάρτη άρχισε

να συνέχεται. Την Πέμπτη ήταν ακόμα καλύτερα. Σπκώθηκε μάλιστα και έκανε δουλειές του σπιτιού. Το βράδυ της Παρασκευής παρουσίασε μεγάλη επιδείνωση και λίγη ώρα αργότερα, ξημερώματα Σαββάτου (σ.σ.: 21 Μαρτίου), εξέπνευσε στο σπίτι, πριν προλάβει να φτάσει το ασθενοφόρο. Ο ιός τη χτύπησε στα πνευμόνια».

ΔΕΝ ΤΗΝ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΑΝ

Το τεστ για τον κορονοϊό έγινε μετά τον θάνατο της γυναίκας και βγήκε θετικό. Ετσι, η οικογένειά της δεν μπόρεσε να την αποχαιρετήσει όπως θα ήθελε. Η κηδεία έγινε παρουσία μόλις τριών ανθρώπων, της μητέρας της, της πεθεράς της και

του αδελφού του άνδρα της. Ο σύζυγός της, ο οποίος είναι συνοριοφύλακας, παρακολούθησε την τελετή από μεγάλη απόσταση μαζί με τα τρία παιδιά του. Στην Κρήτη, ο Γερμανός καθηγητής Χημείας ήταν ένας άνθρωπος που πρόσεχε την υγεία του και γυμναζόταν καθημερινά. Σύμφωνα με το οικογενειακό του περιβάλλον, δεν είχε ιατρικό ιστορικό. Όπως εξήγησαν οι γιατροί, εμφάνισε θρόμβωση στα αγγεία του πνεύμονα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί ο οργανισμός του να πάρει οξυγόνο. Η ίδια επιπλοκή έχει εμφανιστεί σε αρκετά περιστατικά με νέους ανθρώπους στην Κίνα και τη Γαλλία.

ΑΛ. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

ΝΕΑ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΤΗΛΕΙΑΤΡΙΚΗΣ

Διάγνωση κατ' οίκον για τους ασθενείς

ΜΕΝΟΥΜΕ σπίτι και εξεταζόμαστε από απόσταση στην περίπτωση που πρόκειται για ασυμπτωματικούς φορείς του κορονοϊού ή ασθενείς με ήπια συμπτωματολογία, στους οποίους έχει συστηθεί η ανάρρωση στο σπίτι.

Αυτή είναι η φιλοσοφία της νέας πλατφόρμας που θα θέσει στη διάθεση των πολιτών το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τις επόμενες ημέρες, παρέχοντας στην πράξη υπηρεσίες τηλεϊατρικής και τηλεσυμβουλευτικής, όπως είχε αποκαλύψει το «Έθνος της Κυριακής» την περασμένη εβδομάδα.

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα σύστημα απομακρυσμένης ιατρικής παρακολούθησης, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί σε όλη τη χώρα χωρίς να υπάρχουν καθυστερήσεις στην επικοινωνία των ασθενών με τους γιατρούς. Παράλληλα το νέο σύστημα θα προσφέρει λύση στην παρακολούθηση ασθενών οι οποίοι βρίσκονται σε αναγκαστική καραντίνα λόγω της νόσου. Στην ψηφιακή παρακολούθηση των ασθενών θα συνδράμουν και οι μονάδες της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και το προσωπικό τους, και κυρίως τα **Κέντρα Υγείας**, καθώς θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας κατάλογος γιατρών οι οποίοι θα προσφέρουν έργο μέσω της πλατφόρμας.

Πρακτικά, ο ασθενής θα συνδέεται με τον γιατρό του μέσω βιντεοκλήσης, η οποία όμως θα διενεργείται με αυστηρό πρωτόκολλο, καθώς θα αποτελεί μια απόλυτα επίσημη και πιστοποιημένη διαδικασία που θα φέρει τη «σφραγίδα» του ελληνικού Δημοσίου, όπως διαβεβαιώνουν πηγές του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Η πλατφόρμα σε πρώτη φάση δεν

θα προσφέρεται μέσω του gov.gr, το οποίο κλείνει μία εβδομάδα λειτουργίας, αλλά στόχος είναι σε δεύτερο χρόνο να ενσωματωθεί σε αυτό.

Βάσει του προγραμματισμού, η πλατφόρμα είναι σχεδόν έτοιμη να τεθεί σε λειτουργία προσφέροντας μια ολοκληρωμένη τηλε-εξέταση, ενώ το ιατρικό κομμάτι (οι γιατροί που θα συμμετέχουν, το πρωτόκολλο που θα τηρείται κ.λπ.) αποτελεί ευθύνη του υπουργείου Υγείας σε συνεννόηση με τον **ΕΟΔΥ**.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Σε πρώτη φάση η πλατφόρμα θα προσφέρει ιατρικές υπηρεσίες σε άτομα που νοσούν ελαφρά από κορονοϊό. Ωστόσο, στόχος είναι στο αμέσως επόμενο στάδιο να ενταχθούν σε αυτήν και άλλοι επιστήμονες, όπως π.χ.

Σε τελικό στάδιο βρίσκεται και η δυνατότητα της άυλης συνταγογράφησης, η οποία θα προσφέρεται μέσω του gov.gr και θα μειώσει στις απολύτως απαραίτητες τις επισκέψεις ασθενών.

ψυχολόγοι, οι οποίοι θα μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης σε άτομα που τη χρειάζονται και λόγω της υποχρέωσης παραμονής στο σπίτι.

Επιπλέον, σε τελικό στάδιο βρίσκεται και η δυνατότητα της άυλης συνταγογράφησης, η οποία θα προσφέρεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης του Δημοσίου gov.gr και θα μειώσει στις απολύτως απαραίτητες τις επισκέψεις ασθενών ή φροντιστών τους στους γιατρούς μόνο και μόνο για να τους γράψουν τα απαραίτητα φάρμακα που παίρνουν αδιάλειπτα, ειδικά σε περιπτώσεις χρόνιων **παθήσεων**.

Ταυτόχρονα, το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης επεξεργάζεται και άλλες υπηρεσίες, η ψηφιοποίηση των οποίων θα βοηθούσε κατά την περίοδο ισχύος της απαγόρευσης κυκλοφορίας, όπως είναι η ψηφιακή ανανέωση του διπλώματος οδήγησης καθώς επίσης και της κάρτας ανεργίας.

ΜΑΡΙΑ ΛΙΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Πρώτες οι ΗΠΑ σε κρούσματα παγκοσμίως

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1,10	Ημερομηνία έκδοσης:	28-03-2020
Επιφάνεια:	764.57 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Πρώτες οι ΗΠΑ σε κρούσματα παγκοσμίως

Παίζει με τη φωτιά ο Τραμπ

Στις Ηνωμένες Πολιτείες μεταφέρεται το επίκεντρο της πανδημίας, καθώς η χώρα ξεπέρασε την Ιταλία και την Κίνα, για να πάρει την πρώτη θέση παγκοσμίως ως προς τον αριθμό των κρουσμάτων. Ωστόσο ο πρόεδρος Τραμπ πιέζει τους κυβερνήτες για χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων κατά περίπτωση, προκρίνοντας τη συγκράτηση της οικονομικής συρρίκνωσης. Επιδημιολόγοι προειδοποιούν ότι η βιαστική άρση των περιορισμών θα μπορούσε να κοστίσει τη ζωή μέχρι και 1,3 εκατ. ανθρώπων. Ένα βήμα πριν από την κατάρρευση τα νοσοκομεία στη Νέα Υόρκη και στη Νέα Ορλεάνη. Σελ. 10

Η Αμερική έγινε το νέο επίκεντρο της επιδημίας

Πρώτη σε κρούσματα, αλλά ο Τραμπ βιάζεται να χαλαρώσει τα μέτρα

Με 86.000 επιβεβαιωμένα κρούσματα του COVID-19 μέχρι χθες το βράδυ, οι Ηνωμένες Πολιτείες ξεπέρασαν και την Ιταλία και την Κίνα για να ανεβούν στην κορυφή της παγκόσμιας κατάταξης και χαρακτηρίζονται πλέον από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας το νέο επίκεντρο της επιδημίας.

Οι νεκροί σε πανεθνική κλίμακα ξεπέρασαν τους 1.300, ενώ στη Νέα Υόρκη, την πιο σκληρά χτυπημένη Πολιτεία, τα θύματα αυξήθηκαν κατά 100 μέσα σε ένα μόνο εκαοσιτετράωρο. Ειδικά στην πόλη της Νέας Υόρκης, όπως και

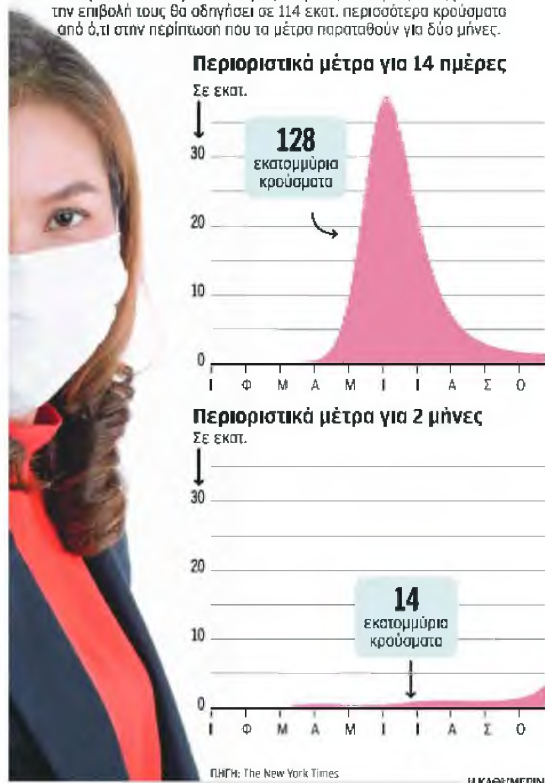
ρίκνωσης της οικονομίας. Ο Αμερικανός πρόεδρος έστειλε επιστολή στους κυβερνήτες των 50 Πολιτειών για να τους ενημερώσει ότι ο Λευκός Οίκος επεξεργάζεται νέες κατευθυντήριες γραμμές, που θα επιτρέψει στις τοπικές αρχές να αυστηροποιούν ή να χαλαρώνουν τα μέτρα ανάλογα με την πορεία της επιδημίας στην περιοχή τους. Νωρίτερα είχε εκφράσει την επιθυμία του να επιστρέψει ολόκληρη η χώρα στην κανονικότητα μέχρι το Πάσχα, δηλαδή τις 12 Απριλίου.

Η αδημονία του Τραμπ δεν βρισκεί σύμφωνη την επιστημονική κοινότητα. Η εφημερίδα New York Times παρουσίασε στην ιστοσελίδα της διαδραστικό γράφημα, το οποίο βασίζεται σε γνώμες επιδημιολόγων και απεικονίζει τα διαφορετικά σενάρια για κρούσματα και νεκρούς ανάλογα με τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων. Σύμφωνα με τις σχετικές εκτιμήσεις, η βιαστική χαλάρωση των μέτρων μόλις δύο εβδομάδες μετά την επιβολή τους θα οδηγήσει σε 114 εκατομμύρια περισσότερα κρούσματα από ό,τι στην περίπτωση που τα μέτρα παραταθούν για δύο μήνες, ενώ ο αριθμός των νεκρών μπορεί να φτάσει το 1,3 εκατ.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Τραμπ, ο Κινέζος ηγέτης

Διαφορετικά σενάρια για κρούσματα στις ΗΠΑ

Η βιαστική χαλάρωση των μέτρων μόλις δύο εβδομάδες μετά την επιβολή τους θα οδηγήσει σε 114 εκατ. περισσότερα κρούσματα από ό,τι στην περίπτωση που τα μέτρα παραταθούν για δύο μήνες.

Σι Τζινπίνγκ εξέφρασε τη συμπάθεια της χώρας του για τη δοκιμασία που περνάει η Αμερική και την ετοιμότητα του Πεκίνου να προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια. Χθες, αναφέρθηκε το πρώτο εγχώριο κρούσμα στην ηπειρωτική Κίνα ύστερα από τρεις ημέρες, ενώ η χώρα έκλεισε τις διεθνείς πτήσεις για να αποτρέψει την ει-

σαγωγή κρουσμάτων από το εξωτερικό. Στην Ισπανία, δεύτερη χώρα σε θανάτους λόγω κορωνοϊού μετά την Ιταλία, ο αριθμός των θανάτων το τελευταίο εικοσιτετράωρο ανέβηκε σε 769, πράγμα που αποτελεί ρεκόρ, αλλά τα νέα κρούσματα για πρώτη φορά μειώθηκαν.

REUTERS, A.P.

Ολέθριες κινδυνεύουν να αποδειχθούν οι επιπτώσεις μιας χαλαρής αντιμετώπισης, προειδοποιούν οι ειδικοί.

στη Νέα Ορλεάνη, η ταχύτητα αυξανόμενη πίεση έχει φέρει τα νοσοκομεία μόνο ένα βήμα πριν από την κατάρρευση.

Παρ' όλα αυτά, ο Ντόναλντ Τραμπ επιμένει να πιέζει για χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων το συντομότερο δυνατόν, δίνοντας προτεραιότητα στην αποτροπή μιας δραματικής συρ-

Η Νέα Υόρκη εκπέμπει SOS για αναπνευστήρες

Την περασμένη Τετάρτη, ο Λευκός Οίκος ετοιμαζόταν για συνέντευξη Τύπου όπου επρόκειτο να ανακοινωθεί ένα μεγάλο πρόγραμμα για την άμεση παραγωγή 80.000 αναπνευστήρων από την κοινοπραξία της πολυεθνικής General Motors και της εταιρείας ιατρικού εξοπλισμού Ventec Life Systems, που έχει έδρα το Σιάτλ.

Ωστόσο η συνέντευξη ακυρώθηκε την τελευταία στιγμή, καθώς ο Λευκός Οίκος θεώρησε υπερβολικό το τίμημα του ενός δισ. δολαρίων που ζητούσαν οι συνεργαζόμενες εταιρείες.

Κυβερνητικοί αξιωματούχοι, τους οποίους επικαλείται η εφημερίδα The New York Times, δήλωσαν ότι το πρόγραμμα δεν αποκλείεται τελικά να πάρει το πράσινο φως, αν και εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις. Ωστόσο, σε τηλεοπτική του συνέντευξη ο Ντόναλντ Τραμπ εμφανίστηκε δύσπιστος στο κατά πόσον όντως είναι αναγκαίος ένας τόσο μεγάλος

«Πάγωσε» παραγγελία χιλιάδων συσκευών ο Λευκός Οίκος, καθώς η General Motors ζήτησε ως αντίτιμο ένα δισ. δολάρια.

αριθμός αναπνευστήρων. Έκανε μάλιστα ειδική αναφορά στον Δημοκρατικό κυβερνήτη Νέας Υόρκης Αντριου Κουόμο, ο οποίος ζήτησε κατεπειγόντως τουλάχιστον 30.000 αναπνευστήρες.

Από την πλευρά τους, οι πολιτειακές αρχές της Νέας Υόρκης χαρακτηρίζουν δραματική την κατάσταση, ειδικά στην ομώνυμη πόλη. Σε μια φορτισμένη συναισθηματικά συνέντευξη Τύπου, ο Κουόμο έκανε έκκληση σε άλλες πολιτείες, που αντιμετωπίζουν μικρότερη πίεση, να δανείσουν προσωρινά αναπνευστήρες στη Νέα Υόρκη.

Νοσηλεύτης στο νοσοκομείο «Ορος Σινά» στη Νέα Υόρκη, ο Μάριον Σέρντνερ πέθανε χτυπημένος από τον κορωνοϊό. Συνάδελφοί του κατήγγειλαν έλλειψη στοιχειωδών μέτρων προστασίας.

Η πολιτεία του μπήκε στην κρίση του κορωνοϊού με μόλις 4.000 αναπνευστήρες και πρόσφατα αγόρασε επιπλέον 7.000, αλλά απέχει πάρα πολύ από τις 30.000 που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν στην κορύφωση της επιδημίας.

Στο μεταξύ, η κυβέρνηση του Καναδά απέρριψε με κατηγορηματικό τρόπο την αξίωση του Λευκού Οίκου να αναπτύξει στρατό στα σύνορα των δύο χωρών (συνολικού μήκους περί τις 9.000 χιλιόμετρα) για τη συγκράτηση της διάδοσης του κορωνοϊού. Ο Καναδάς είχε μέχρι χθες λίγο περισσότερα από 4.000 κρούσματα, ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ξεπεράσει τις 86.000. Η κυβέρνηση Τραμπ θα ήθελε να αναθέσει στις δικές της ένοπλες δυνάμεις τη στεγανοποίηση των βορείων συνόρων της, αλλά έχει εξαντλήσει πρακτικά τις δυνατότητές τους στο νότιο σύνορο με το Μεξικό, το οποίο έχει προτεραιότητα.

REUTERS, A.P.

«Κατέβασε τη μάσκα για να δω το μουτράκι» Η δουλειά του νοσηλευτή σε οίκο ευγηρίας

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σελ.: 15

Ημερομηνία έκδοσης: 28-03-2020

Επιφάνεια: 1007.13 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 14860

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

«Κατέβασε τη μάσκα για να δω το μουτράκι»

Η δουλειά του νοσηλευτή σε οίκο ευγηρίας

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΛΑΒΑΝΟΥ**

«Όλοι φοράμε μάσκες, γάντια, στολές μιας χρήσης, γυαλιά, στην κουζίνα ποδονάρια. Όταν μας βλέπουν έτσι οι άνθρωποι που μένουν εδώ, γελάνε. "Κατέβασε τη μάσκα να δω το μουτράκι σου". "Είσαι σαν μασκάρας", μου λένε». Η 31χρονη Δήμητρα Περιβολάρη είναι νοσηλεύτρια στη Νέα Θάλη, μια μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων στον Άγιο Στέφανο, στην οποία διαμένουν περίπου 100 άτομα, κατά μέσον όρο 75 έως 100 ετών (κάποιοι είναι απολύτως υγιείς, άλλοι έχουν προβλήματα άνοιας, πάρκινσον, καρδιάς κ.λπ.). Όπως όλες οι δομές φιλοξενίας, έτσι και η Νέα Θάλη πρέπει να προστατεύσει τους ενοίκους της, να εξασφαλίσει ότι δεν θα μολυνθούν από τον ιό, αλλά ταυτόχρονα να διαχειριστεί και τους φόβους τους. «Όσοι έχουν τη δυνατότητα να αντιληφθούν τι γίνεται, φοβούνται. Ανησυχούν για τις ελλείψεις που ακούν στην τηλεόραση σχετικά με τα απολυμαντικά χεριών, το οινόπνευμα, τις μάσκες. Μας ρωτάνε συνέχεια αν έχουμε υλικά. Κάποιοι θυμούνται την Κατοχή και τον Πόλεμο. Τώρα που οι συγγενείς τους είναι κλεισμένοι στα σπίτια τους, αναβιώνουν εμπειρίες του παρελθόντος, απ' όταν ήταν παιδιά».

Μεγάλη ευθύνη

Η δουλειά του νοσηλευτή σε οίκο ευγηρίας είναι ούτως ή άλλως απαιτητική, όμως υπό αυτές τις συνθήκες είναι απείρως δυσκολότερη.

Οι εργαζόμενοι νιώθουν ότι κουβαλούν πολύ μεγάλη ευθύνη να μην κολλήσουν τους ηλικιωμένους. «Σίγουρα το ότι φοράμε γάντια, μάσκα και απολυμαίνουμε τα χέρια μας βοηθάει στην πρόληψη λοιμώξεων και ασθενειών. Το ίδιο κάναμε και την περίοδο της γρίπης, ως ένα βαθμό, και ήταν αποτελεσματικό. Κάθε μέρα μετράμε τη θερμοκρασία μας πριν από την έναρξη της βάρδιας», αναφέρει η 31 ετών νοσηλεύτρια, Ιωάννα Αντωνάτου, που δεν

φοβάται τόσο για τον εαυτό της όσο για τους ηλικιωμένους που μένουν στη Θάλη. «Αυτοί είναι πιο "ευθραστοί". Εγώ ακόμα κι αν αρρωστήσω, θα αντεπεξέλθει κάπως ο οργανισμός μου. Στους ηλικιωμένους τα πράγματα είναι πολύ πιο δύσκολα, η θνησιμότητα μεγαλύτερη. Για εμένα φοβάμαι 10%, για εκείνους 90%! Νιώθω ανασφάλεια, γιατί ίσως να είμαι φορέας και να μην το ξέρω. Μετακινούμαι με τα ΜΜΜ και παρόλο που παίρνω όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις, έχω άγχος».

Αγωνία για τους νέους

Κι ενώ η Δήμητρα και η Ιωάννα –όπως και οι υπόλοιποι νέοι άνθρωποι που δουλεύουν στη μονάδα– αγχώνονται για τους ηλικιωμένους, συμβαίνει και το αντίστροφο: οι ηλικιωμένοι να αγωνιούν για τους νέους.

Ο 98χρονος κ. Αργύρης (συνταξιούχος δάσκαλος) ανησυχεί για τα παιδιά του, «για την υγεία τους πρωτίτως, αλλά και για τις δουλειές τους».

Η 93χρονη κ. Μαρία (επάγγελμα οικιακά) ανησυχεί για την κόρη, τον γαμπρό και τα εγγόνια της. «Ακούω τόσα πράγματα στην τηλεόραση, μαθαίνω τι γίνεται στο εξωτερικό και προσεύχομαι να πάνε όλα καλά για όλο τον κόσμο». Όπως όλοι οι ενοίκιοι της Θάλης, έτσι και η κ. Μαρία δεν μπορεί να δεχθεί επισκέψεις. Στη μονάδα –όπως και σε άλλες αντίστοιχες– απαγορεύεται το επισκεπτήριο για λόγους ασφαλείας. Κι όμως έρχεται σε επαφή με την κόρη της με έναν τρόπο... κάπως ανорθοδοξο: βλέποντάς την μέσα από το τζάμι που χωρίζει το σαλόνι με τη βεράντα. «Εγώ είμαι μέσα και εκείνη απέξω».

Μια πιο γλαφυρή εικόνα της κατάστασης μας δίνει η βοηθός νοσηλεύτρια, Δήμητρα Σκούρα. «Στη μονάδα μας τα σαλόνια που μαζεύονται οι ηλικιωμένοι είναι στο ισόγειο και εξωτερικά υπάρχει κήπος και βεράντα. Έτσι, κάποιοι συγγενείς έρχονται και τους βλέπουν από τη βεράντα. Από την μια μεριά οι ηλικιωμένοι, από την

Όσο οι νέοι, παραγωγικοί άνθρωποι μπορούν να φροντίσουν τους ηλικιωμένους σε φυσικό επίπεδο, παρέχοντας στέγη, τροφή και περιθαλψή, άλλο τόσο και οι ηλικιωμένοι μπορούν να φροντίσουν τους νέους συναισθηματικά και ηθικά. Οι άνθρωποι με τα πολλά βιώματα είναι πλούτοι.

Τρεις φιλοξενούμενοι και τρεις νοσηλεύτριες μιας μονάδας φροντίδας ηλικιωμένων περιγράφουν τη δική τους πραγματικότητα στην εποχή του κορωνοϊού.

άλλο οι συγγενείς και ανάμεσά τους το τζάμι. Είναι πολύ τρυφερό να τους βλέπεις να ανταλλάσσουν φιλά, να αγγίζουν το τζάμι με τα χέρια (οι συγγενείς φοράνε γάντια!), σαν να προσπαθεί να χαιδέψει ο ένας τον άλλον». Πέραν αυτού, η επικοινωνία των ενοίκων της Θάλης με τους συγγενείς τους γίνεται και με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών. Viber, WhatsApp και Skype δίνουν προσωπικές δυνατότητες σε ανθρώπους που σε άλλες κρίσεις που

βίωσαν στη ζωή τους επικοινωνούσαν με γράμματα και sporadικά τηλεφωνήματα.

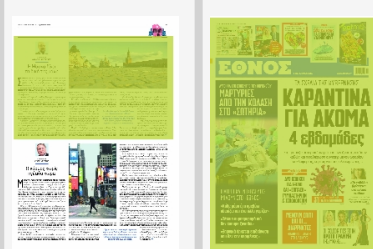
«Έχουμε τις φίλες μας»

«Δεν μπορούν να έρθουν οι εγγονές και η κόρη μου. Δεν μου λείπουν, όμως, γιατί μιλάμε τηλεφωνικά καθημερινά και ανά πάσα ώρα μπορώ να τις δω ζωντανά μέσα από την κάμερα», αναφέρει κ. Αργύρης. Όπως και η –έτερη– κ. Μαρία, συνταξιούχος καθηγήτρια της ΣΕΛΕΤΕ στην κατεχθυσμένη Δομικών Εργων, 88 ετών, που μιλάει καθημερινά στο τηλέφωνο με την αδελφή της στην Ηλεία. «Τη βλέπω και μέσα από το κινητό. Μεγάλη εφεύρεση. Άλλη χάρη έχει να βλέπεις αυτόν που μιλάς». Το εντυπωσιακό είναι ότι παρότι στον κόσμο έχουν έρθει τα πάνω-κάτω, η καθημερινότητα στη Θάλη μοιάζει να μην έχει αλλάξει πολύ: το πρόγραμμα έχει δραστηριότητες, παιχνίδια, συζητήσεις, «έχουμε τις φίλες μας εδώ και μιλάμε», όπως λέει η 93χρονη κ. Μαρία, και ο χρόνος κυλάει.

Τρεις γηραιότεροι συμβουλευουν νεότερους

Ζητάμε από τους τρεις ηλικιωμένους - συνεντευξιαζόμενους μια συμβουλή που θα έδιναν σε νεότερους ανθρώπους, οι οποίοι αναγκάζονται για πρώτη φορά να κλειστούν παρατεταμένα στο σπίτι. Ο κ. Αργύρης συστήνει υπομονή και ψηλά το κεφάλι. «Μέσα από κάθε περιπέτεια, πάντα κάτι νέο βγαίνει. Κάτι καινούργιο μαθαίνουμε ή ανακαλύπτουμε νέες δυνάμεις που μπορεί να μην ξέραμε ότι τις είχαμε. Τουλάχιστον εγώ αυτό κατάλαβα από τη ζωή μου. Βέβαια τώρα μιλάμε για μια παγκόσμια άρατη απειλή, που δεν μπορούμε να ελέγξουμε. Το να μην έχουμε τον έλεγχο δημιουργεί άγχος. Χρειάζεται αισιοδοξία και ψυχραιμία». Η 93χρονη κ. Μαρία συνιστά αυτοπεποίθηση και μαζεμένα τα μυαλά. «Οι νέοι πρέπει να έχουν υπομονή και να πιστεύουν στον

εαυτό τους. Επίσης δεν πρέπει να κάνουν του κεφαλιού τους. Όλα θα πάνε καλά στο τέλος. Τόσα φωτισμένα μυαλά ανά τον κόσμο, θα βρουν τη λύση». Η 88χρονη κ. Μαρία οπλίζεται από τη σοφία του Καζαντζάκη. «"Η πέτρα, το σίδερο, το σταόλι δεν αντέχουν. Ο άνθρωπος αντέχει!", είχε πει ο Νίκος Καζαντζάκης. Αυτό έχω κι εγώ να συμβουλέψω τα νέα παιδιά. Έχουμε περάσει πολλά οι άνθρωποι. Θα βγούμε πιο δυνατοί και πιο ενωμένοι. Ίσως πιο συνετοί. Η δική μας γενιά έχει ζήσει δεινά, πόλεμο, πείνα, κατοχή, και έχει μάθει να αντέχει. Βέβαια αυτό είναι διαφορετικό. Δεν έχει πρόσωπο ο εκθρόνος, δεν ξέρουμε από πού μας έρχεται. Πρέπει να μην απελπιζόμαστε, όμως, και να μην παραδοθούμε στον φόβο. Να έχουμε αντοχή και προσαρμοστικότητα».

ΓΡΑΦΕΙ Ο
ΘΑΝΑΣΗΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Η Μόσχα δίνει τη δική της μάχη

ΣΙΓΟΥΡΑ κάπως αλλιώς φανταζόταν ότι θα γιόρταζε τα 20 χρόνια από την πρώτη του εκλογή στην προεδρία της Ρωσίας (26 Μαρτίου 2000) ο Βλαντιμίρ Πούτιν και όχι αναγγέλλοντας την αναγκαστική αναβολή του Δημοψηφίσματος της 22ας Απριλίου για τις τροπολογίες στο Σύνταγμα και την επιβολή υποχρεωτικής αργίας μίας εβδομάδας ως μέτρο έντασης της μάχης με τον κορονοϊό.

Από την άλλη μεριά, στο Κρεμλίνο φαίνεται πως «φτύνουν στον κόρφο» τους, καθώς η Ρωσία κατέγραψε την εβδομάδα που πέρασε μόλις 1.000 καταγεγραμμένα κρούσματα και οι νεκροί από την πανδημία (μόλις τρεις την Παρασκευή) δεν έχουν καμία σύγκριση με τα μεγέθη σε άλλες χώρες.

Συνολικά έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πάνω από 200.000 εξετάσεις για τον ιό και μια σειρά από νέα «γρήγορα τεστ» ρωσικής κατασκευής αναμένεται σύντομα να επιστρατευθούν στη μάχη με τον ύπουλο εχθρό.

Οι ειδικοί θεωρούν ότι αποδείχθηκαν ως τώρα σωτήρια για τη Ρωσία το ακαριαίο «σφράγισμα» των συνόρων και των συγκοινωνιών με την Κίνα όπως και η αναγνωρισμένη εμπειρία των αρμόδιων υπηρεσιών από επιδημίες, αλλά και η σχετικά πειθαρχημένη αντίδραση του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού και ειδικά όσων είναι (πιθανοί) φορείς της νόσου και κατά κανόνα μετα-

φέρουν τον ιό επιστρέφοντας στη Ρωσία από δυτικοευρωπαϊκές πόλεις και τις ΗΠΑ, γι' αυτό και μπαίνουν σε υποχρεωτική καραντίνα.

Στη Μόσχα μόλις αυτό το Σαββατοκύριακο επιβλήθηκε γενικό κλείσιμο καταστημάτων και εστιατορίων, με εξαίρεση μόνο τα καταστήματα τροφίμων και τα φαρμακεία, μέτρο που θα γενικευθεί στη χώρα, ενώ η κυβέρνηση αποφάσισε να επιβάλει έλεγχο τιμών σε ιατρικά είδη, υλικά για εξετάσεις και αναπνευστικές συσκευές οξυγόνου, οι τιμές των οποίων εκτοξεύθηκαν, καθώς εκπρόσωποι της ρωσικής ελίτ αισθάνθηκαν ότι είναι η μόνη εγγυημένη μέθοδος για αποφυγή της πανδημίας.

Παρά το διαδεδομένο στερεότυπο ότι η Ρωσική Εκκλησία είναι πολύ συντηρητική, στο συγκεκριμένο ζήτημα αποδείχθηκε συγκριτικά πολύ προοδευτική και προσηλωμένη, καθώς αποτρέπει από κοινού με το κράτος

όλους τους πιστούς άνω των 65 από την προσέλευση στους ναούς.

Ωστόσο πήρε δραστικά μέτρα για αποκλεισμό των κινδύνων μετάδοσης του ιού κατά την τέλεση των μυστηρίων. Όσοι επιθυμούν να κοινωνήσουν τηρώντας τους κανόνες ασφαλείας και υγιεινής μπορούν να το κάνουν, καθώς οι ιερείς εμποτίζουν σε καθαρό οινόπνευμα την

πορφυρή μάκτρα και απολυμαίνουν τη λαβίδα της μετάληψης, ενώ ιερείς και πιστοί χρησιμοποιούν για άλλα μυστήρια ποτηράκια ή βαμβάκι μιας χρήσεως.

Μάλιστα, σύμφωνα με τον μητροπολίτη Ιλαρίωνα, υπεύθυνο για τις εξωτερικές σχέσεις της Ρωσικής Εκκλησίας, οι οδηγίες αυτές έχουν σαφή θεολογική βάση στους κανόνες και στις παραδόσεις της Εκκλησίας, η οποία στην ιστορία της έχει αντιμετωπίσει ουκ ολίγες επιδημίες, χωρίς «ζηλωτική» έπαρση και υπερβολές. ●

Οι ειδικοί θεωρούν ότι αποδείχθηκαν ως τώρα σωτήρια για τη Ρωσία το ακαριαίο «σφράγισμα» των συνόρων και των συγκοινωνιών με την Κίνα όπως και η αναγνωρισμένη εμπειρία των αρμόδιων υπηρεσιών από επιδημίες.

Μάσκες νανοτεχνολογίας κατασκεύασε χειρουργός

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΕΣ επανα-χρησιμοποιούμενες μάσκες σχεδίασε και κατασκεύασε με τη μέθοδο της νανοτεχνολογίας ο γενικός χειρουργός Πέτρος Μπαγγέας, σε μια προσπάθεια να βοηθήσει τους συναδέλφους του και το νοσηλευτικό προσωπικό που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μάχης με το κορονοϊό.

Την ώρα που οι ελλείψεις απαραίτητου εξοπλισμού στα περισσότερα νοσοκομεία της χώρας αφήνουν γιατρούς και νοσηλευτές απροστάτευτους, ο γενικός χειρουργός επιστράτευσε τις γνώσεις του και τεχνολογίες αιχμής προκειμένου να δημιουργήσει μάσκες που όχι μόνο προσφέρουν υψηλή προστασία, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ξανά. «Στόχος μου είναι η κατασκευή ειδών προστασίας (μάσκες - γυαλιά) πολλαπλών χρήσεων με ανηλεκτρονικές και ανηλεκτρονικές ιδιότητες» εξηγεί.

Μεταπτυχιακό

Οντας κάτοχος μεταπτυχιακού στις Νανοεπιστήμες από το Φυσικό του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατόρθωσε να δημιουργήσει τη μάσκα «PROtair33», η εκτύπωση της οποίας έγινε σε συνεργασία με εταιρία στη συμπρωτεύουσα. Οπως επισημαίνει ο κ. Μπαγγέας, ο βαθμός προστασίας που προσφέρει η πρωτοποριακή αυτή μάσκα είναι κατά πολύ μεγαλύτερος συγκριτικά με μια απλή μάσκα, ενώ το σημαντικό προτέρημα του υλικού κατασκευής της είναι ότι προσφέρει μια επιφάνεια εχθρική στην προσκόλληση μικροβίων και ιών. Η μάσκα, στην πλήρη εκδοχή της με τη νανοεπίστρωση, προσφέρει ιδιότητες που απευθύνονται σε προσωπικό νοσοκομείου και όχι για απλή χρήση, σύμφωνα με τον κ. Μπαγγέα.

«Η απλή μη επιστρωμένη μάσκα μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί από οποιονδήποτε» διευκρινίζει σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Κάθε νοσοκομείο έχει τη δυνατότητα πλέον να έχει

Ο χειρουργός Πέτρος Μπαγγέας με τις μάσκες που σχεδίασε και κατασκεύασε

δυο τρεις εκτυπωτές και να παράγει μάσκες και ειδη προστασίας που θα καλύπτουν τις ανάγκες του, στο πλαίσιο φιλοσοφίας τύπου «do it yourself» αναφέρει ο γενικός χειρουργός, τονίζοντας ότι το κόστος δεν ξεπέρασε αυτό μιας αντίστοιχης συμβατικής μάσκας και προσθέτει: «Το όφελος από τις ιδιότητες της μάσκας και από το γεγονός ότι είναι επαναχρη-

σιμοποιούμενη είναι πολλαπλάσιο».

Ο Πέτρος Μπαγγέας εργάζεται σε νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, όπου βιώνει την αγωνία γιατρών και ασθενών και παραδέχεται περιγράφοντας «τον φόβο για τον αόρατο κίνδυνο, που πλέον φαίνεται πως ελλοχεύει παντού», πως πλέον «γίνουμε πρωταγωνιστές επιστημονικής ταινίας».

ΑΙΣΙΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ● ΧΡΥΣΑΦΙ ΤΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ

Θεραπεία με ισχυρή δόση βιταμίνης C

Υψηλή δόση βιταμίνης C χορηγούν γιατροί σε νοσοκομεία της Νέας Υόρκης στους ασθενείς που νοσηλεύονται σε κρίσιμη κατάσταση και είναι θετικοί στον κορονοϊό. Η κοινή βιταμίνη δίνεται συνδυαστικά με άλλα φάρμακα και δείχνει να έχει θετικά αποτελέσματα στην καταπολέμηση του ιού στους ασθενείς. Οι ποσότητες βιταμίνης C που χορηγούνται υπερβαίνουν κατά πολύ την συνιστώσα ημερήσια ποσότητα. Ο πνευμονολόγος και ειδικός στον τομέα περίθαλψης στις ΜΕΘ δρ Αντριου Βέμπερ επισήμανε πως «οι ασθενείς που έλαβαν τη βιταμίνη πήγαν πολύ καλύτερα από αυτούς που δεν την έλαβαν». «Βοηθάει ένα σημαντικό ποσοστό, σε συνδυασμό με άλλα φάρμακα», συμπληρώνει.

Την Τρίτη τα νοσοκομεία στη Νέα Υόρκη έλαβαν το πράσινο φως από την κυβέρνηση να δίνουν στους ασθενείς κλωροκίνη και αζιθρομυκίνη σε αρρώστους σε κρίσιμη κατάσταση.

Σύμφωνα με τον δρ. Βέμπερ, τα επίπεδα της βιταμίνης C πέφτουν δραματικά στους ασθενείς με κορονοϊό όταν παρουσιάζουν σηψαιμία και η χορήγηση της συμβάλλει θετικά. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ έγραψε μάλιστα στο twitter: «Ο μη αποδεδειγμένος συνδυασμός θεραπειών έχει πολύ καλές πιθανότητες να είναι καθο-

ΑΘΗΝΑ ΣΟΥΤΖΟΥ
asoutzou@e-typos.com

ριστικής σημασίας στην ιστορία της φαρμακευτικής». Ο καθηγητής βιοχημείας του Πανεπιστημίου Αμπερντν στη Βρετανία σημειώνει πάντως ότι η βιταμίνη δεν προστατεύει από τον Sars-CoV-2.

Η αποτελεσματικότητα της χορήγησης βιταμίνης C στο πλαίσιο της θεραπείας κατά του κορονοϊού δεν έχει εξακριβωθεί με επαρκείς κλινικές αποδείξεις. Αν και η αξία της βιταμίνης είναι αδιαμφισβήτητη, οι ειδικοί πρέπει να αποδείξουν τη χρησιμότητά της στην αντιμετώπιση της Covid-19.

Στην Κίνα

Τα πρώτα στοιχεία δείχνουν πως βοηθάει στη διαδικασία του οργανισμού να ιαθεί. Πέρα όμως από παρατηρήσεις, υπάρχουν ελάχιστα επιστημονικά δεδομένα. Το Πανεπιστήμιο της Ουκάν στην Κίνα έχει διεξαγάγει έρευνα σε 120 ασθενείς, τα αποτελέσματα της οποίας δεν έχουν δημοσιευτεί. Η πιο γνωστή ανάλυση 29 ερευνών σε δείγμα 11.000 ανθρώπων δημοσιεύτηκε το 2013 και εξετάζει την αποτελεσματικότητα της βιταμίνης C στο κοινό κρυολόγημα. Οι ερευνητές κατέληξαν πως μειώνει το διάστημα του κρυολογήματος κατά 8% στους ενήλικες και 14% στα παιδιά.

Πέρα από κάποιες μικρές κλίμακας έρευνες στην Κίνα, τα αποτελέσματα των οποίων κυκλοφόρησαν κυρίως σε πλατφόρμες σόσιαλ μίντια, δεν υπάρχει καμία αξιόπιστη αναφορά για την αποτελεσματικότητά της, παρά μόνο για το γεγονός ότι η βιταμίνη ενισχύει το ανοσοποιητικό σύστημα.

Ανοδος τιμών

Οι καταναλωτές, ωστόσο, είναι διατεθειμένοι να χρησιμοποιήσουν ό,τι μπορούν για να βελτιώσουν τις πιθανότητες να μη νοσήσουν. Όπως αναφέρει το BBC, η τιμή του χυμού πορτοκαλιού αυξήθηκε κατά 20% από τον Μάρτιο, καθώς οι καταναλωτές στρέφονται στα υγιεινά προϊόντα. Αυτό οδήγησε σε αύξηση της λεγόμενης «προθεσμιακής» τιμής χυμού πορτοκαλιού, η οποία υποδηλώνει το κόστος της παράδοσης τους επόμενους μήνες.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης των χυμών πορτοκαλιού έχουν σημειώσει το μεγαλύτερο μηνιαίο κέρδος από τον Οκτώβριο του 2015, σε μια εποχή που έχουν πληγεί οι παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές.

Αυτή η τάση πάντως αναμένεται να επηρεάσει τις τιμές που «κλειδώνουν» παραγωγοί και έμποροι για το μέλλον, με συνέπεια να θεωρείται δεδομένο ότι θα έρθουν περαιτέρω αυξήσεις. ■

«Οι ασθενείς που έλαβαν τη βιταμίνη σε συνδυασμό με άλλα φάρμακα πήγαν πολύ καλύτερα από αυτούς που δεν την έλαβαν», τονίζει ο πνευμονολόγος δρ Αντριου Βέμπερ

Κικίλιας: «Παγκόσμιος πόλεμος» για τα υγειονομικά υλικά

Πηγή: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Σελ.: 19 Ημερομηνία έκδοσης: 28-03-2020
Επιφάνεια: 158.47 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 8215
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Κικίλιας: «Παγκόσμιος πόλεμος» για τα υγειονομικά υλικά

ΔΕΚΑΕΠΤΑ νέες κλίνες σε **Μονάδα Εντατικής Θεραπείας**, στο ΑΧΕΠΑ, ανακοίνωσε ότι θα λειτουργήσουν από την προσεχή Δευτέρα ο **υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας**. Δήλωσε, μάλιστα, πως ήρθε για να δει από κοντά τα **νοσοκομεία** «και αυτή τη συγκλονιστική προσπάθεια που κάνουν γιατροί, νοσηλευτές, παραϊατρικό και διοικητικό προσωπικό».

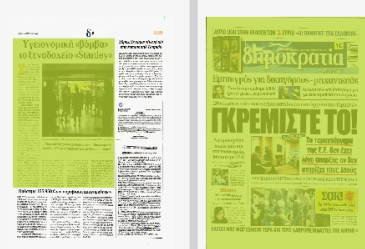
Στη σύσκεψη που συγκάλεσε ο κ. Κικίλιας συμμετείχαν ο διοικητής της 4ης **ΥΠΕ** Δημήτρης Τσαλικάκης, ο διοικητής της 3ης **ΥΠΕ** Παναγιώτης Μπογιατζίδης, ο διοικητής του ΑΧΕΠΑ Παναγιώτης Παντελιάδης, η διευθύντρια της ΜΕΘ Ελένη Γκέκα, ο αν. καθηγητής Παθολογίας - Λοιμωξ-

Με χειρουργική μάσκα ο Βασίλης Κικίλιας χθες στη Θεσσαλονίκη

ολογίας και υπεύθυνος της Επιτροπής Λοιμώξεων του **νοσοκομείου Σίμος Μεταλίδης**, και η υπεύθυνη του ΚΕΠΥ-ΕΚΑΒ Β. Ελλάδος Τζένα Λεποκαρίδου.

Ερωτηθείς από δημοσιογράφο αν υπάρχουν ελλείψεις στο **νοσοκομείο Καστοριάς**, ο κ. Κικίλιας τόνισε: «Έχουμε στείλει και άλλους γιατρούς, νοσηλευτές, στείλαμε ξημερώματα σε όλα τα **νοσοκομεία** -και εδώ και στην Καστοριά- υγειονομικό υλικό. Ξέρετε πολύ καλά ότι μαίνεται ένας παγκόσμιος πόλεμος για τα υλικά. Γίνεται μια τεράστια μάχη από την ελληνική κυβέρνηση προκειμένου να μπορεί μόλις να έχει ροή υλικών για να προμηθεύει τα **νοσοκομεία**».

Υγειονομική «βόμβα» το ξενοδοχείο «Stanley»

Σε υγειονομική βόμβα εξελίσσεται το ξενοδοχείο «Stanley» στο Μεταξουργείο, όπου βρίσκονται σε καθεστώς καραντίνας δεκάδες Έλληνες ταξιδιώτες! Το βράδυ της περασμένης Πέμπτης έφτασαν στο τετράστέρο ξενοδοχείο οι 32 συμπατριώτες μας, οι οποίοι είχαν εγκλωβιστεί στο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης και επέστρεψαν στην Ελλάδα με ειδική πτήση της Aegean.

Χθες το μεσημέρι κλιμάκιο του ΕΟΔΥ πήγε στο ξενοδοχείο και πήρε δείγμα από όλους τους επαναπατρισθέντες, για να διαπιστωθεί αν είναι θετικοί ή αρνητικοί στον ιό. Σύμφωνα με πληροφορίες, μαζί έφτασε και κλιμάκιο στρατιωτικών γιατρών, προκειμένου να εκπαιδευτούν από τους γιατρούς του ΕΟΔΥ στη λήψη των φαρμαγικών και ρινικών υγρών για τη διενέργεια του τεστ. Τα αποτελέσματα των δειγμάτων που πήραν οι γιατροί από τους 32 ταξιδιώτες, κατά τις ίδιες πληροφορίες, αναμένεται να βγουν σήμερα το μεσημέρι.

Στο ξενοδοχείο, που βρίσκεται στην καρδιά της Αθήνας, παραμένουν άλλοι 21 ταξιδιώτες από Ισπανία οι οποίοι διαγνώστηκαν θετικοί στον κορονοϊό, καθώς επίσης 50 άτομα προερχόμενα επίσης από την ίδια χώρα τα οποία διαγνώστηκαν αρνητικά στον ιό, αλλά προτίμησαν να παραμείνουν εκεί για να μη θέσουν σε κίνδυνο τα συγ-

Το ξενοδοχείο «Stanley» στο Μεταξουργείο, όπου βρίσκονται σε καραντίνα δεκάδες Έλληνες ταξιδιώτες

■ Στους ταξιδιώτες από την Ισπανία προστέθηκαν προχθές και άλλοι 32 που επέστρεψαν από την Κωνσταντινούπολη

γενικά τους πρόσωπα κατά την επιστροφή στα σπίτια τους. Αρκετοί, ωστόσο, ήταν εκείνοι που επέλεξαν να φύγουν, με την οδηγία να μείνουν σε κατ'οίκον περιορισμό για τις υπόλοιπες 12 μέρες. Ηδη από την περασμένη Πέμπτη είχαν αναχωρήσει από το ξενοδοχείο δύο πούλμαν, στα

οποία επέβαιναν 22 επιβάτες με προορισμούς την Κομοτηνή και την Καστοριά.

Οι δύο πτήσεις από την Ισπανία, μία από τη Μαδρίτη και μία από τη Βαρκελόνη, είχαν χαρακτηριστεί υψηλού κινδύνου από την πρώτη στιγμή. Οι 263 επιβάτες και των δύο πτήσεων επιβιβάστηκαν σε εννέα λε-

ωφορεία και μεταφέρθηκαν στο ξενοδοχείο «Stanley», όπου τέθηκαν σε καραντίνα. Στη συνέχεια διαπιστώθηκε ότι από αυτούς ήταν θετικοί στον κορονοϊό 11 άντρες και τρεις γυναίκες από την πτήση της Βαρκελόνης, καθώς και έξι γυναίκες και ένας άνδρας από την πτήση της Μαδρίτης.

Πηγή:	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	Σελ.:	22	Ημερομηνία έκδοσης:	28-03-2020
Επιφάνεια:	209.57 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	8215
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

11 τόνοι βοήθεια από τα Εμιράτα

■ Ιατρικές φόρμες, μάσκες, γάντια και απολυμαντικά για τα **νοσοκομεία**

Ειδικές φόρμες ιατρικής προστασίας, μάσκες, γάντια και απολυμαντικά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στο υγειονομικό υλικό βάρους περίπου 11 τόνων που απέστειλαν προχθές στη χώρα μας τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Σκοπός της συγκεκριμένης δωρεάς είναι η άμεση ενίσχυση του προσωπικού στα **δημόσια νοσοκομεία** της χώρας μας, που «στενάζουν» υπό το βάρος της πανδημίας τις τελευταίες ημέρες.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της κυβέρνησης, η βοήθεια αυτή αποτελεί πρωτοβουλία του διαδόχου του Αμπού Ντάμπι και αναπληρωτή ανώτατου διοικητή των εμιρατινών ενόπλων δυνάμεων Sheikh Mohammed Bin Zayed Al Nahyan και του συμβούλου Εθνικής Ασφάλειας του κράτους Sheikh Tahnoon Bin Zayed Al Nahyan.

Στενή σχέση

«Επιβεβαιώνεται η στενή σχέση των ΗΑΕ με την Ελλάδα. Μια σχέση που ξεκινά από την οικονομική συνεργασία, αλλά με την εμπιστοσύνη που αυτή χτίζει εξελίσσεται σε δεσμό φιλίας» αναφέρεται μεταξύ άλλων στην ανακοίνωση.

Το υλικό παρέλαβε εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης από το αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος» η βασική ομάδα που εργάζεται ώστε το **Εθνικό Σύστημα Υγείας** της χώρας να θωρακιστεί άμεσα, αλλά και μεσοπρόθεσμα. Πρόκειται για τον πρόεδρο της Εθνικής Αρχής Προμηθειών Υγείας Μάριο Θεμιστοκλέους, τον γενικό γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας Γιάννη Κωτσιόπουλο κ.ά. Υπενθυμίζεται ότι πριν από λίγες ημέρες προχώρησε και η Κίνα σε μια αντίστοιχη δωρεά προς τη χώρα μας προσφέροντας προστατευτικές και χειρουργικές μάσκες, γάντια και καλύμματα παπουτσιών.

**ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ
ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ**

Φάρμακα με ψηφιακή συνταγή

▶ ΣΕΛΙΔΕΣ 20-21

Συνταγογράφηση
χωρίς επίσκεψη
στον γιατρό
λόγω κορονοϊού

Βήμα βήμα
η διαδικασία στη
νέα ηλεκτρονική
πλατφόρμα

ΠΩΣ ΘΑ
ΠΑΙΡΝΟΥΝ
ΤΑ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ
ΑΠΟ ΤΟ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

▶▶ ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΥΨΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Αντικαρκινικά σε φαρμακεία

Η ΔΙΑΘΕΣΗ Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ογκολογικά και σκλήρυνσης κατά πλάκας) από ιδιωτικά φαρμακεία ξεκίνησε και επίσημα, σύμφωνα με όσα ανακοίνωσε ο **Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)**.

Η διαδικασία παράδοσης από ιδιωτικά φαρμακεία είναι απλή, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση του **ΕΟΠΥΥ**: Ο δικαιούχος περιθάλψης, αφού παραλάβει τη συνταγή από τον ιατρό του ή ενημερωθεί για τον κωδικό συνταγής (barcode) σύμφωνα με την ΠΝΠ στις 20/3/2020 (Α' 68), μπορεί να καταχωρίσει το αίτημά του για την παραλαβή του φαρμάκου του από ιδιωτικό φαρμακείο με την είσοδό του στην εφαρμογή διάθεσης ΦΥΚ μέσω του συνδέσμου:

▶ <https://fykrandevou.eopyy.gov.gr/>. Στην οθόνη που εμφανίζεται επιλέγει την είσοδο στην εφαρμογή με τη χρήση των κωδικών taxisnet και, αφού επιλέξει «εξουσιοδότηση», συμπληρώνει τον ΑΜΚΑ του ώστε να γίνει η ταυτοποίησή του.

▶ Με την επιτυχή είσοδο στην εφαρμογή ο δικαιούχος περιθάλψης μπορεί να καταχωρίσει ένα νέο αίτημά του από την επιλογή «νέο αίτημα» όπου στο πλαίσιο που εμφανίζεται καταχωρεί τον κωδικό της συνταγής και εμφανίζεται το περιεχόμενο της συνταγής.

▶ Στις διαθέσιμες επιλογές που στην οθόνη είναι το ιδιωτικό φαρμακείο από το οποίο επιθυμεί να παραλάβει το φάρμακό του. Η

αναζήτηση του ιδιωτικού φαρμακείου μπορεί να γίνει με πολλαπλά κριτήρια (επωνυμία, πόλη, νομός, επιλογή από χάρτη) και η επιλογή του γίνεται επιλέγοντας δίπλα στην επωνυμία.

▶ Στη συνέχεια ο ασφαλισμένος μπορεί να καταχωρίσει στο σύστημα συνοδευτικά σχόλια και να επιλέξει την αποστολή ενημερωτικού email για την εξέλιξη του αιτήματος.

▶ Για την ολοκλήρωση της καταχώρισης του αιτήματος ο ασφαλισμένος επιλέγει «Υποβολή Αιτήματος».

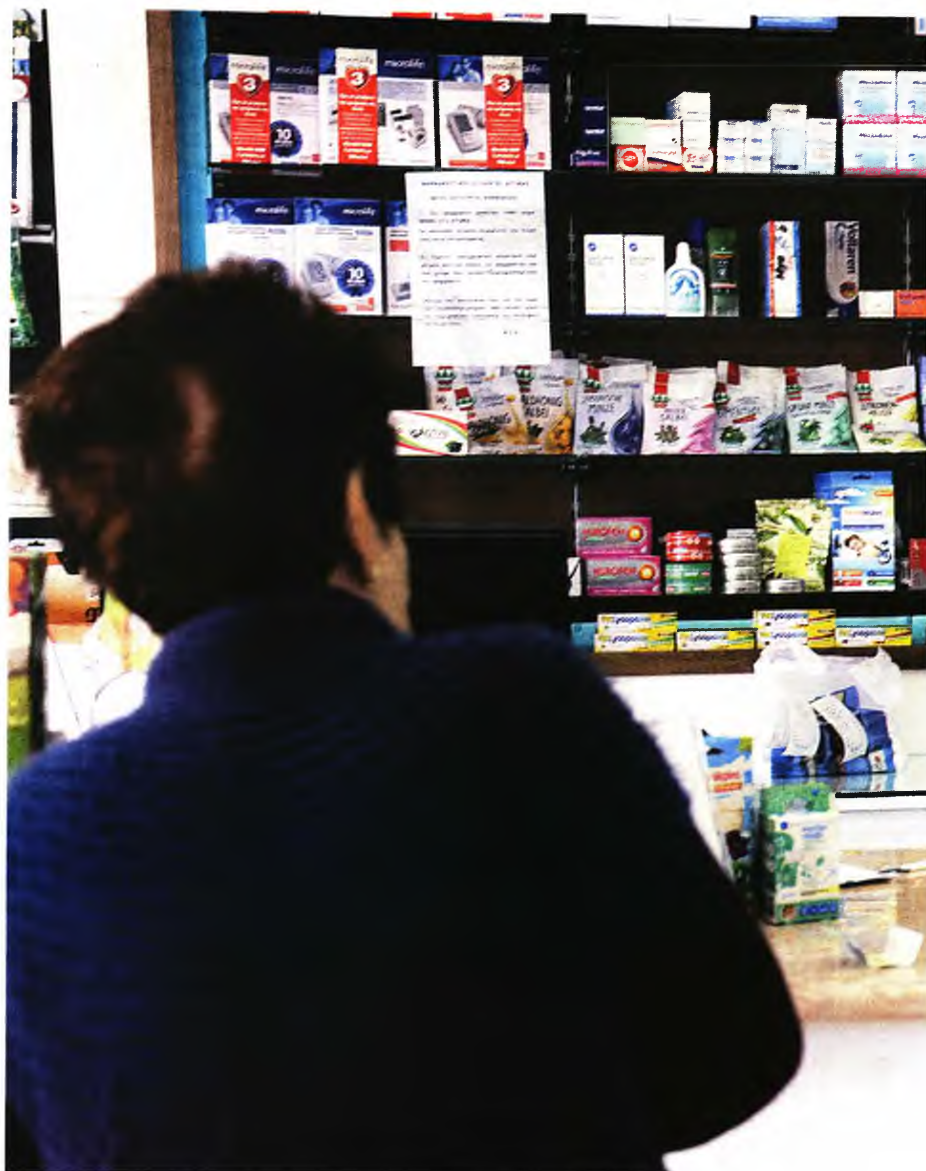
▶ Σε κάθε σημείο της εφαρμογής εμφανίζονται κατάλληλα μηνύματα για τη διευκόλυνση των χρηστών στην καταχώριση των αιτημάτων.

▶ Ο δικαιούχος περιθάλψης ενημερώνεται μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την παραλαβή του φαρμάκου του όταν αυτό είναι διαθέσιμο στο ιδιωτικό φαρμακείο της επιλογής του.

▶ Επισημαίνουμε ότι όταν ο δικαιούχος περιθάλψης επιλέξει η συνταγή του να εκτελεστεί μέσω της ανωτέρω διαδικασίας η συνταγή εκτελείται μόνο στο ιδιωτικό φαρμακείο, κι όχι απευθείας στα φαρμακεία του **ΕΟΠΥΥ**, δηλαδή με την καταχώριση του κωδικού συνταγής στην εφαρμογή, αυτή κλειδώνεται για εκτέλεση μόνο μέσω της ανωτέρω διαδικασίας.

Στο σύστημα έχουν ενταχθεί συνολικά 36 σκευάσματα που αντιστοιχούν σε 85 κωδικούς.

ΜΑΡΙΑ-ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ

ΒΗΜΑ ΒΗΜΑ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΪΛΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ

Ιατρικές συνταγές σε κινητά και e-mails

Νέα ψηφιακή «συνταγή» στη συστηματική θεραπεία κατά της γραφειοκρατίας, από την οποία... νοσεί η εξυπηρέτηση εκατομμυρίων ασφαλισμένων που πλέον έχουν εγκλωβιστεί και από τα περιοριστικά μέτρα της κυκλοφορίας, προσθέτει στη «φαρέτρα» του το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ενδεχομένως από σήμερα ή το αργότερο μέχρι τη Δευτέρα και μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, gov.gr, τίθεται σε λειτουργία η άυλη συνταγογράφηση των φαρμάκων.

Με τη χρήση της πλατφόρμας ehealth.gov.gr οι ηλικιωμένοι ή οι ασθενείς με χρόνια νοσήματα θα μπορούν να λαμβάνουν στο κινητό τους ή στο e-mail τους τη συνταγή της φαρμακευτικής αγωγής που ακολουθούν σε σταθερή βάση, χωρίς να επισκεφθούν τον προσωπικό τους γιατρό.

Αυτό σημαίνει ότι η σύνταξη της συνταγής θα γίνεται ηλεκτρονικά, θα

ΓΩΓΩ ΚΑΤΣΕΛΗ
gkasteli@e-typos.com

συσχετίζεται με τον ΑΜΚΑ του ασθενούς και θα αποστέλλεται στο κινητό του με μορφή ενός κωδικού (barcode). Ο φαρμακοποιός με τη σειρά του θα εκτελεί τη συνταγή είτε «σκανάροντας» τον barcode είτε αναζητώντας τη συνταγή με τον ΑΜΚΑ του ασθενούς - και σε κάθε περίπτωση με την αποστολή κωδικού επιβεβαίωσης στο κινητό του ασφαλισμένου για λόγους ασφαλείας. Σημειώνεται ότι η άυλη συνταγογράφηση δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και όποιος ασθενής το επιθυμεί έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει να τη λαμβάνει εκτυπωμένη, χωρίς την παραμικρή επιβάρυνση.

Αγώνας δρόμου

Σε χθεσινή τηλεοπτική του συνέντευξη, ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **Κυριάκος Πιερρακάκης**, δήλωσε ότι καταβάλλονται προσπάθειες ώστε οι

πλατφόρμα να τεθεί σήμερα σε λειτουργία ή το αργότερο τη Δευτέρα, σημειώνοντας ότι η υπηρεσία άυλης συνταγογράφησης θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα και ο ασθενής θα μπορεί να καταθέτει την αίτηση κατόπιν πιστοποίησης. «Θα γίνεται η αίτηση στην πλατφόρμα και κατόπιν πιστοποίησης ο ασθενής θα λαμβάνει από το γιατρό mail ή SMS και με αυτό θα εκτελείται στο φαρμακείο η συνταγή. Θα αφορά τις επαναλαμβανόμενες θεραπείες και η πλατφόρμα θα λέγεται ehealth.gov.gr», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Βήμα βήμα

Για να μπορέσει να αξιοποιήσει το νέο ψηφιακό εργαλείο, ο ασθενής θα πρέπει να ακολουθήσει κάποια απλά βήματα:

▶ Εισέρχεται στην πλατφόρμα ehealth.gov.gr και συνδέεται με τους κωδικούς TAXISnet και δηλώνει και τον ΑΜΚΑ του.

▶ Στη συνέχεια πρέπει να δηλώσει ότι

EUROKINISSI

«Ανάσα» για ηλικιωμένους και ασθενείς με χρόνια νοσήματα. Οι... κινήσεις μέχρι το φαρμακείο

Ανοίγει η νέα πλατφόρμα ehealth.gov.gr. Με επίδειξη SMS ή e-mail θα γίνεται η προμήθεια των φαρμάκων

θέλει να λαμβάνει άυλα (ηλεκτρονικά) τις συνταγές των φαρμάκων του. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται να επιλέξει τον τρόπο που θέλει να τις λαμβάνει. Είτε μέσω γραπτού μηνύματος (SMS) στο κινητό του καταχωρίζοντας τον αριθμό του τηλεφώνου του είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), συμπληρώνοντας την ηλεκτρονική του διεύθυνση. Στο στάδιο αυτό, του αποστέλλεται βεβαίωση ότι ολοκλήρωσε την εγγραφή του.

▶ Στη συνέχεια επικοινωνεί με το γιατρό του, ο οποίος προχωρά στην κατάριση της συνταγής του ασθενούς του στην αντίστοιχη πλατφόρμα που υπάρχει ήδη για τους γιατρούς. Όταν ο γιατρός καταχωρίσει τη συνταγή, ο ασθενής λαμβάνει είτε SMS στο κινητό του είτε e-mail, με το οποίο ενημερώνεται για την έκδοση της συνταγής μαζί με τον barcode.

▶ Με την επίδειξη λοιπόν του SMS ή του e-mail στο φαρμακοποιό, ο ασθενής προμηθεύεται τα φάρμακά του.

Εναλλακτικά, μπορεί να πει τον ΑΜΚΑ του και να αναζητήσει ο φαρμακοποιός τη συνταγή και να την εκτελέσει.

Επισημαίνει ότι η είσοδος του και η εγγραφή του στο ehealth.gov.gr γίνεται για μία και μοναδική φορά άπαξ. Για ανθρώπους που δεν είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και δεν μπορούν να κάνουν χρήση της πλατφόρμας, άτυπα την εγγραφή τους μπορεί να την κάνει είτε κάποιο συγγενικό τους πρόσωπο είτε ο γιατρός τους είτε ακόμα και ο λογιστής τους.

Σε ό,τι αφορά στους ασφαλισμένους χωρίς χρόνια νοσήματα, μπορούν να κάνουν επίσης την εγγραφή τους στην πλατφόρμα ακολουθώντας τα δύο πρώτα βήματα. Ωστόσο, αν αρρωστήσουν, θα πρέπει να επισκεφθούν το γιατρό τους και μετά την εξέταση να τους γράψει τα φάρμακα με την ίδια διαδικασία και να λάβουν μήνυμα στο κινητό τους αντί να πάρουν εκτυπωμένη τη συνταγή. ■

ΜΑΚΡΟΝ ΚΑΙ ΤΡΑΜΠ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ

ΗΠΑ-Γαλλία συμμαχία κατά της πανδημίας

Την ώρα που η πανδημία του κορονοϊού έχει προκαλέσει το θάνατο χιλιάδων ανθρώπων και η ενωμένη Ευρώπη δείχνει και πάλι χωρισμένη σε «κλαμπ» βορείων και νοτίων, αδύναμη να ακολουθήσει ενιαία στάση σε αυτή τη λαίλαπα που αποδεικνύεται χειρότερη και από πόλεμο, ο Γάλλος πρόεδρος, Εμανουέλ Μακρόν, στρέφεται στον Αμερικανό ομόλογό του, Ντόναλντ Τραμπ. Αν και οι σχέσεις των δύο ηγετών ποτέ δεν ήταν άριστες, η γαλλική προεδρία αντιλαμβάνεται ότι πρέπει να δράσει δυναμικά - και όχι «κερδίζοντας χρόνο», κατά την προσφιλή συνήθεια Γερμανών και στενών φίλων τους.

Ο Γάλλος πρόεδρος, Εμανουέλ Μακρόν, προανήγγειλε ότι μαζί με τον Αμερικανό ομόλογό του Ντόναλντ Τραμπ και τους ηγέτες άλλων χωρών προετοιμάζουν μια «νέα σημαντική πρωτοβουλία» για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού.

Η πρωτοβουλία των προέδρων της Γαλλίας και των ΗΠΑ ενδέχεται να αφορά τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας ή να επεκτείνεται στις κοινές δράσεις για την αντιμετώπιση του κορονοϊού μέσω ερευνητικών προγραμμάτων. Ο πρόεδρος Μακρόν ανακοίνωσε ότι είχε μια «πολύ καλή

ΔΙΚΗ ΚΟΤΖΙΑ
akotzia@e-typos.com

συζήτηση» με τον Τραμπ και ότι σύντομα θα ανακοινωθεί η σημαντική πρωτοβουλία που θα αποφασίσουν.

Ο Λευκός Οίκος ανέφερε επίσης πως οι δύο ηγέτες συμφώνησαν στη «σημασία που έχει η στενή συνεργασία στο πλαίσιο της G7, της G20 και της P5» για να βοηθηθούν ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα, ώστε να αντιδράσουν από κοινού απέναντι στην πανδημία και να μειώσουν, όσο είναι δυνατόν, τις οικονομικές συνέπειές της.

Οι ΗΠΑ και η Γαλλία μετρούν ήδη πολλά κρούσματα από την πανδημία. Και οι δύο χώρες έχουν ξεκινήσει μάχη με το χρόνο για την παρασκευή φαρμάκων και εμβολίου. Ειδικά ο πρόεδρος της Γαλλίας αναλαμβάνεται ότι πρέπει να κινηθεί εκτός του πλαισίου της Ε.Ε., που επιδεικνύει και πάλι αργά αντανακλαστικά στην αντιμετώπιση της κρίσης.

Πορτογαλία κατά Ολλανδίας

Οι βόρειες χώρες επιδεικνύουν την ίδια αργή αντίδραση στη λήψη ανακουφιστικών μέτρων για την οικονομία με εκείνη που έδειξαν στον

Η πρωτοβουλία του Γάλλου και του Αμερικανού προέδρου ενδέχεται να αφορά οικονομικά μέτρα ή να επεκτείνεται σε κοινές δράσεις μέσω ερευνητικών προγραμμάτων

περιορισμό της εξάπλωσης της ασθένειας. Η Ολλανδία για παράδειγμα, από τις χώρες που συντάσσονται με τη Γερμανία στην άρνηση έκδοσης κορονο-ομολόγου, ήταν από τις τελευταίες που έλαβαν κάποια περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις των πολιτών. Ο συνολικός αριθμός των νεκρών στην Ολλανδία από τη νόσο ανέρχεται πλέον σε 546 και τα κρούσματα παρουσιάζουν τις τελευταίες μέρες μεγάλη αύξηση.

Παρά την κατάσταση αυτή, η κυβέρνηση της Ολλανδίας επιμένει να τηρεί μια στάση που δεν επιδεικνύει αλληλεγγύη και ενόπτη. Ο Ολλανδός υπουργός Οικονομικών, Βόπκε Χούκστρα, δήλωσε ότι ορισμένες χώρες θα έπρεπε να έχουν κάνει περισσότερη οικονομία τα τελευταία χρόνια, ώστε να ανταποκριθούν στις

απαιτήσεις της πανδημίας. Ο Πορτογάλος πρωθυπουργός, Αντόνιο Κόστα, επέκρινε «την επαναλαμβανόμενη μικροπρέπεια της Ολλανδίας», μετά τις ολλανδικές προτάσεις για έρευνα σε βάρος ευρωπαϊκών χωρών, σε μια τόσο κρίσιμη στιγμή της ανθρωπότητας. «Αυτός ο δημόσιος λόγος είναι αποκρουστικός στο πλαίσιο μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης», δήλωσε ο Κόστα. Οι ηγέτες εννέα ευρωπαϊκών χωρών, μεταξύ των οποίων η Ιταλία, η Ισπανία -που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία- και η Πορτογαλία, κάλεσαν για την έκδοση κορονο-ομολόγων για την αντιμετώπιση της έκτακτης υγειονομικής κρίσης στην Ευρώπη. Η ιταλική κυβέρνηση, επίσης, απείλησε να κινηθεί μόνη της απέναντι σε αυτόν τον πόλεμο. ■

Πηγή: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Σελ.: 33,44-45

Ημερομηνία έκδοσης: 28-03-2020

Επιφάνεια: 2548.71 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 6725

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Το μετέωρο βήμα της ανθρωπότητας

Το τέλος του κόσμου όπως τον γνωρίζουμε

Βιολογία και πολιτική

Το αόρατο πρόσωπο του ιού

Φουντώνει η βία πίσω από τις κλειστές πόρτες

Η χολέρα στην Αθήνα του 1854

Η πανδημία στη λογοτεχνία

φωτογράφιδα: Μπορένους, Αίρες, Αρνέντση, 24 Μαρτίου 2020, AP Photo/Natascia Pisarenko

COVID-19 ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ

Το τέλος του κόσμου όπως

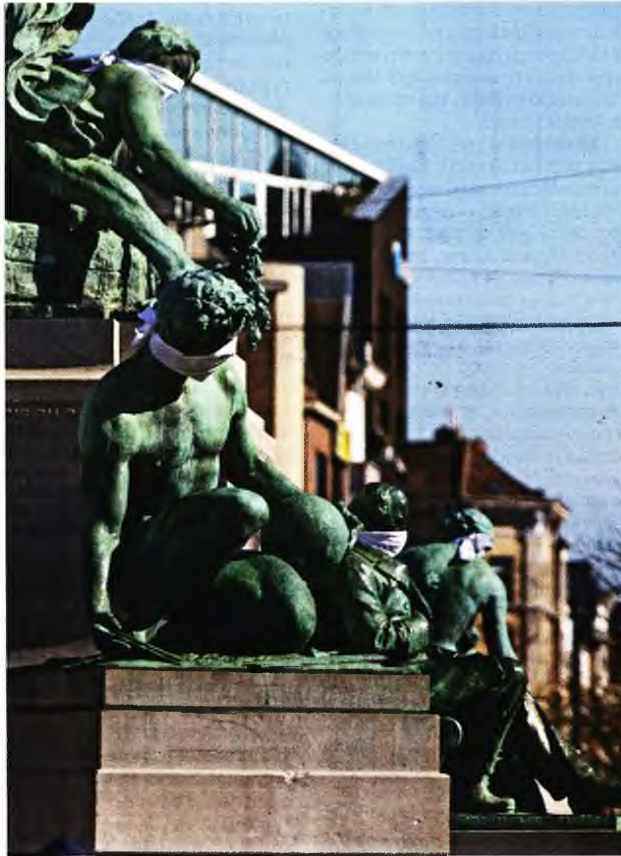
Του **Ευελπίδη Οικονομάκη**

Πλέον δεν θα υπάρχουν φιλιά, χειραφίες ή σβήσιμο κεριών πάνω σε τούρτες. Αλλά αυτό δεν μας πειράζει. Μπορούμε να ζήσουμε με αυτές τις αλλαγές. Πολλοί πιστεύουν ότι σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα -και με τη βοήθεια καλύτερων καιρικών συνθηκών στο βόρειο ημισφαίριο- η παγκόσμια εξάπλωση του Covid-19 θα επιβραδυνθεί αρκετά ώστε να καταστεί διαχειρίσιμη. Οι αισιόδοξοι λένε ότι σε περίπου δύο μήνες όλοι θα λέμε αστεία για τις νέες συνήθειες ζωής όπως η κοινωνική αποστασιοποίηση (social distancing), που θα κάνει τη διασκέδαση πιο προβληματική. Αλλά η ζωή θα συνεχίσει να τρέχει λίγο-πολύ στο ίδιο αυλάκι που έχουμε συνηθίσει στον μεταμοντέρνο κόσμο μας.

Ας ξεκινήσουμε όμως με το χειρότερο σενάριο: το Covid-19 γίνεται ανεξέλεγκτο τρένο που σκοτώνει δεκάδες εκατομμύρια, όπως έκανε η ισπανική γρίπη το 1918-20. Ωστόσο, ο ιός αυτός φαίνεται να είναι λιγότερο «δημοκρατικός» - και πολύ πιο αδιάκριτος. Είναι σχεδόν «δαρβινικός» με τον τρόπο που τείνει να μη σκοτώνει ανθρώπους κάτω των σαράντα ετών. Τόσο η πανούκλα του Μεσαίωνα όσο και η ισπανική «κυρία» είχαν μια σχετικά ομοιόμορφη κατανομή θνησιμότητας μεταξύ των ηλικιακών ομάδων. Με άλλα λόγια, εάν αυτό το εξαιρετικά απαισιόδοξο σενάριο ισχύσει, το Covid-19 θα κλονίσει τα δημογραφικά στοιχεία του κόσμου και θα μειώσει τη μέση ηλικία στις περισσότερες χώρες. Σίγουρα θα κάνει τους νέους να το φοβούνται λιγότερο από μεσήλικες και ηλικιωμένους.

Όπως οι περισσότεροι άνθρωποι σε χώρες που επηρεάζονται από το Covid-19, η πλειονότητα των Ελλήνων εμπιστεύονται αυτά που οι αρχές τους λένε για το πώς να αποτρέψουν την εξάπλωση του ιού. Αυτή η εμπιστοσύνη, ωστόσο, έχει μια σύνομη ημερομηνία λήξης. Μόλις μία εβδομάδα από την αρχή των κυβερνητικών μέτρων, ακούγονται ήδη φωνές στους δρόμους της Αθήνας και στον Ιστό. Αυτό είναι κατανοητό. Ξεκινώντας από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, εμείς οι Έλληνες (οι περισσότεροι από εμάς) έχουμε υποστεί μια από τις πιο απότομες πτώσεις του βιοτικού επιπέδου μας -και παράσαμε περισσότερες δυσκολίες, πόνο και θλίψη- από οποιονδήποτε άλλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπάρχει όμως ένα μικρό πρόβλημα. Εκείνοι που μας λένε τι να κάνουμε και πώς να συμπεριφερόμαστε έναντι του Covid-19 είναι ακριβώς

AP PHOTO / VIRGINIA MARYO

εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για τα δεινά της χώρας εδώ και δώδεκα ολόκληρα χρόνια τουλάχιστον. Είναι λες και έχουμε έναν ληστή στο σπίτι μας όταν γίνεται δυνατός σεισμός, ο οποίος μας δίνει οδηγίες για το πώς να βγούμε από το κτίριο με ασφάλεια.

Με το μεσογεικό μας ταμπεραμέντο, εμείς οι Έλληνες δεν είμαστε οι πιο πειθαρχημένοι ή νομοταγείς άνθρωποι. Ο κόσμος αρχίζει ήδη να διαμαρτύρεται για τα μέτρα που εισάγει η κυβέρνηση Μητσοτάκη στο όνομα της δημόσιας υγείας. Αυτά περιλαμβάνουν τον περιορισμό του δικαιώματος συνάθροισης και διαδήλωσης και τη σταδιακή κατάργηση των συναλλαγών σε μετρητά υπέρ των ηλεκτρονικών πληρωμών. Θυμωμένες φωνές ακούγονται για το πώς η κυβέρνηση δεν έχει ελαφρύνει τους φόρους και τα άλλα οικονομικά βάρη που σηκώνει ο λαός. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι παραπονούνται για την απουσία κυβερνητικού σχεδίου για την εισαγωγή μέτρων έκτακτης ανάγκης όπως δωρεάν υγειονομική περιθαλψη και άμεση παροχή μετρητών σε εργα-

ζόμενες οικογένειες που αναγκάζονται να παραμείνουν στο σπίτι χωρίς άδεια ασθένειας.

Ταξικό πρόσημο

Παρά την πρόοδο της σύγχρονης ιατρικής, η πανδημία Covid-19 δεν είναι κοινωνικά ουδέτερη. Όπως και με την ισπανική γρίπη, αυτοί που ζουν σε φτωχές γειτονίες με μεγαλύτερο συνωστισμό είναι πιο πιθανό να μολυνθούν. Σε αντίθεση με πολλούς από αυτούς που δουλεύουν σε γραφεία, οι περισσότεροι εργάτες δεν έχουν την πολυτέλεια να εργάζονται από το σπίτι με broadband, φορητό υπολογιστή και αρκετά χρήματα για να αποθηκεύουν φαγητό και φάρμακα. Εάν παραμείνουν στο σπίτι, βυθίζονται βαθύτερα στη φτώχεια. Ταυτόχρονα, δεν θέλουν να πάνε στη δουλειά και να διακινδυνεύσουν να κολλήσουν τον ιό.

Πολλοί από εμάς δεν διαθέτουμε πολλά λεφτά. Δεν έχουμε τίποτα να κάνουμε και πουθενά να πάμε. Επομένως, είναι ρεαλιστικό να περιμένουμε μια μεγάλη κλιμάκωση ψυχολογικών ασθενειών - από βαθιά κατάθλιψη έως ψυχο-

παθητική συμπεριφορά.

Η ανεργία αναμένεται σύντομα να εκτοξευτεί παντού. Εάν η πανδημία συνεχίσει για εκτεταμένο χρονικό διάστημα, εκατοντάδες εταιρείες θα αναγκαστούν να κλείσουν. Οι κολοσσοί θα πραγματοποιούν μαζικές περικοπές και το κόστος της εργασίας θα πιάνει πάτο.

Οι καπιταλιστές, φαίνεται, είναι εξίσου έξυπνοι με τον ιό Covid-19. Δεν συνειδητοποιούν ότι όταν σκοτώσεις τον ξενιστή αυτοκτονείς. Όταν πάρα πολλοί άνθρωποι είναι άνεργοι και δεν μπορούν να αγοράσουν αγαθά, ο επιχειρηματικός κύκλος (business cycle) καταρρέει και κινδυνεύει το σύστημα.

Η Μεγάλη Ύφεση της δεκαετίας του '30 συρρίκνωσε την παγκόσμια οικονομία και κατέστρεψε το διεθνές εμπόριο. Η πανδημία Covid-19 κάνει το ίδιο, αλλά με μια κολοσσιαία διαφορά. Φαίνεται ότι είμαστε τυχεροί στην ατυχία μας. Αυτή τη φορά, ένα τεράστιο πλήγμα για την παγκόσμια οικονομία δεν θα οδηγήσει σε παγκόσμιο πόλεμο. Ο λόγος είναι απλός: οι ατομικές βόμβες που έπεσαν στην Ιαπωνία το 1945 κατέστησαν τον ολοκληρωτικό πόλεμο αδύνατο. Και παρά το προσωρινό κλείσιμο των συνόρων, είναι αμφίβολο ότι θα υπάρξει μια σοβαρή και μακροπρόθεσμη αύξηση του εθνικισμού. Αντίθετα, αυτό που βλέπουμε είναι μια άνευ προηγουμένου άνοδο της αμοιβαίας βοήθειας και αλληλεγγύης μεταξύ των εθνών και των πολιτών τους.

Το Covid-19 φαίνεται να είναι μια ανθρωπογενής καταστροφή. Αυτό είναι σημαντικό να το έχουμε κατά νου. Δεν διευκολύνει τις κυβερνήσεις να δικαιολογήσουν τη δική τους ανικανότητα, την έλλειψη προνοητικότητας και προετοιμασίας για την κρίση. Οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να κατηγορήσουν τον Θεό ή τη φύση γι' αυτό.

Συνεπώς, το «blame game» ή παιχνίδι επίρριψης ευθυνών μεταξύ πολιτικών αντιπάλων θα κυριαρχήσει και με πολλή ένταση στις περισσότερες χώρες και ιδίως στην Ελλάδα. Η γενέτειρα τις δημοκρατίας.

Αυτή η πανδημία είναι χειρότερη από μια φυσική καταστροφή. Σε σύγκριση με την παγκόσμια αλλαγή του κλίματος, δημιουργεί ένα πολύ πιο έντονο και άμεσο πρόβλημα στην ανθρωπότητα. Όπως κατά τη διάρκεια ενός πολέμου, οι ζωές των ανθρώπων διακόπτονται απότομα και οικογένειες χωρίζονται. Αντίθετα από τον πόλεμο ωστόσο, η πανδημία Covid-19 ενώνει ανθρώπους και προσπερνά σύνορα.

Το αποτέλεσμα που έχει είναι πα-

Οι θεωρητικοί συνωμοσίας λένε ότι βρισκόμαστε στον προθάλαμο μιας νεοφιλελεύθερης παγκόσμιας τάξης, ενός σεναρίου Μεγάλου Αδελφού που ενημερώθηκε από τις κινεζικές μεθόδους ελέγχου. Τα απολυταρχικά μέτρα που επέβαλε το Πεκίνο στην επαρχία Γουχάν φαίνεται να αποδίδουν καρπούς και έχουν φρενάρει την εξάπλωση του ιού (και οτιδήποτε άλλο, βέβαια). Το κουσούρι όμως είναι ότι οι κινεζικές μέθοδοι δεν είναι κάτι που η Ευρώπη, η Βόρεια και η Νότια Αμερική και η Αφρική θα αποδεχθούν εύκολα για πολύ καιρό. Οι Κινέζοι μπορούν να αντιγράψουν ανοιχτά πολλά πράγματα από άλλες χώρες, αλλά το αντίστροφο δεν ισχύει

τον γνωρίζουμε

ρόμοιο με αυτό που θα περίμενε κανείς από μια επίθεση στον πλανήτη μας από εξωγήινους.

Το κρίσιμο σημείο

Ωστόσο, η αλληλεγγύη δεν διαρκεί για πάντα. Το πιο ακραίο παράδειγμα αυτής της αλήθειας είναι ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος ο οποίος, αν μη τι άλλο, ένωσε τους περισσότερους Ρώσους ενάντια στον εξωτερικό εχθρό, τη Γερμανία και την Αυστρία-Ουγγαρία. Το έκανε σε τέτοιο βαθμό ώστε η επανάσταση που ήταν έτοιμη να αρχίσει στην Πετρούπολη το 1914 αναβλήθηκε μέχρι το 1917.

Αυτοί που ετοιμάζονται εδώ και χρόνια (κυρίως στις ΗΠΑ) για τη λεγόμενη αποκάλυψη των ζόμπι (zombie apocalypse), δηλαδή άτομα με κιτ επιβίωσης και υπόγεια καταφύγια γεμάτα από αποθηκευμένα τρόφιμα, πυροβόλα όπλα και πυρομαχικά, πρέπει να νιώθουν αρκετά έξυπνοι τώρα.

Μόνο που μπορεί να προετοιμάζονταν για εντελώς λάθος κρίση. Οντως, αν η πραγματικότητα μερικές φορές αντιγράφει την τέχνη, τότε από όλες τις ταινίες της πρόσφατης μνήμης των οποίων τα σενάρια έχουν κάποια σύνδεση με θανατηφόρες ιικές επιδημίες, το «V for Vendetta» μπορεί να είναι αυτό που έρχεται πιο κοντά σε αυτό που είναι πιθανόν να βιώσουμε όταν η επιδημία Covid-19 υποχωρήσει.

Οι εθνικές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν μια εξαιρετικά δύσκολη αν όχι επισφαλής κατάσταση. Εάν αποδειχθεί ότι δεν είναι σε θέση να εγγυηθούν την ασφάλεια και τον βιοπορισμό των πολιτών τους, θα πέσουν.

Οι θεωρητικοί συνωμοσίας λένε ότι βρισκόμαστε στον προθάλαμο μιας νεοφιλελεύθερης παγκόσμιας

τάξης, ενός σεναρίου Μεγάλου Αδελφού που ενημερώθηκε από τις κινεζικές μεθόδους ελέγχου. Τα απολυταρχικά μέτρα που επέβαλε το Πεκίνο στην επαρχία Γουχάν φαίνεται να αποδίδουν καρπούς και έχουν φρενάρει την εξάπλωση του ιού (και οτιδήποτε άλλο, βέβαια). Το κουσούρι όμως είναι ότι οι κινεζικές μέθοδοι δεν είναι κάτι που η Ευρώπη, η Βόρεια και η Νότια Αμερική και η Αφρική θα αποδεχθούν εύκολα για πολύ καιρό. Οι Κινέζοι μπορούν να αντιγράψουν ανοιχτά πολλά πράγματα από άλλες χώρες, αλλά το αντίστροφο δεν ισχύει.

Η ιστορία δείχνει ότι της έντονης κοινωνικής αναταραχής και της επανάστασης προηγείται πάντα μια μεγάλη επίδειξη ανικανότητας εκ μέρους των ηγεμόνων. Η Γαλλική Επανάσταση ακολούθησε δεκαετίες παρακμής, διαφθοράς και δαπανηρών πολέμων. Η Κομμούνια του Παρισιού ήρθε μετά την ταπεινωτική ήττα της Γαλλίας από τα στρατεύματα του Κάιζερ και τη σύλληψη του Γάλλου αυτοκράτορα. Ομοίως, η Ρωσική Επανάσταση ξέσπασε μετά τη συντριβή της θνησιγενούς δημοκρατίας του 1905, όταν η τελευταία απόλυτη αυτοκρατορία της Ευρώπης υπέστη μια συγκλονιστική ήττα στα χέρια των Ιαπώνων.

Είναι βέβαια ειρωνικό ότι τα gadget όπως το Smartphone, τα οποία οι άνθρωποι κουβαλάνε ως σύμβολα της καπιταλιστικής πρόοδου, είναι στην πραγματικότητα αρκετά επαναστατικά. Έχουν κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται οδυνηρά τη μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε αυτό που αισθάνονται ότι η ζωή τους πρέπει να είναι και το τι είναι πραγματικά. Σε όλες τις χώρες, οι πολίτες παρατηρούν τη συμπεριφορά των εθνικών οικονομικών τους ελίτ, οι οποίες λειτουργούν πέρα από

το έθνος και την κοινωνία. Και δεν πιστεύουν ότι η λύση στα προβλήματα τους βρίσκεται στη βίαιη κατάκτηση και κυριαρχία άλλων χωρών. Χάρη στην ψηφιακή επανάσταση, υπάρχει ένας πρωτοφανής βαθμός λανθάνουσας οργής ανάμεσα σε δεσκατομμύρια ανθρώπους στον πλανήτη.

Αυτή η οργή δεν στρέφεται εναντίον άλλων χωρών και πολιτισμών. Αντ' αυτού, στρέφεται εναντίον των ντόπιων ηγετών τους και των διεθνών οργανώσεων που εκπροσωπούν (στην Ελλάδα αυτές είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα).

Το Covid-19 είναι η πρώτη παγκόσμια κρίση στην ιστορία που απαιτεί άμεση και καθολική διεθνή συνεργασία. Η πανδημία έχει καταστήσει αναγκαία τη θεμελιώδη αναδιάρθρωση της κοινωνίας. Δεν είναι η πρώτη φορά που μια μεγάλη κρίση δείχνει ότι η ανθρώπινη πρόοδος, ακόμη και η επιβίωση, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον αγώνα κατά της ανισότητας.

Οι πολίτες κάθε χώρας ελπίζουν ότι ο αριθμός των μολυσμένων ανθρώπων και των θανάτων δεν θα αυξηθεί σε άλλες χώρες - ακόμη και σε εκείνες που είναι παραδοσιακοί εχθροί. Ποτέ άλλοτε, για παράδειγμα, ιατροί εμπειρογνώμονες δεν συνεργάστηκαν τόσο έντονα όσο τώρα. Η κρίση Covid-19 έχει τονίσει την ενότητα του πλανήτη μας.

Ενα πράγμα είναι βέβαιο: έχουμε διαβεί τον Ρουβίκωνα. Σε λίγες μόνο εβδομάδες, η υφιστάμενη κοσμοθεωρία (Weltanschauung) έχει υποστεί τεράστια αλλαγή.

Είναι πλέον αδύνατο να επιστρέψουν οι ηγέτες των μεγάλων «παικτών» του κόσμου - οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Κίνα, η Ρωσία και η

Ευρωπαϊκή Ένωση - στο status quo ante. Ποιος θα συμφωνήσει με τα τρελά χρήματα που δαπανώνται μέχρι στιγμής για στρατιωτική δύναμη και τεχνολογία; Το Covid-19 αντιπροσωπεύει όχι μόνο ένα ισχυρό πλήγμα για τα στρατιωτικο-βιομηχανικά συγκροτήματα του πλανήτη, αλλά και την ίδια την παρόρμηση για πολιτική με «άλλα» μέσα.

Ανατροπές

Αυτή είναι μια κρίση που θα μας επηρεάσει όλους με τρόπους που δεν μπορούμε να προβλέψουμε. Αλλά η κοινωνικοοικονομική και πολιτική αναταραχή που εξαπολύει θα είναι εξαιρετικά επαναστατική.

Με τις φήμες στην Αθήνα για μια επικείμενη απαγόρευση κάθε είδους κυκλοφορίας (lockdown), η οικογένειά μου και εγώ καλέσαμε ένα ζευγάρι για δείπνο πριν από λίγες μέρες. Ο άνδρας διδάσκει επίσης στο Λύκειο όπου δουλεύω. Η γυναίκα του συμβαίνει να είναι ο χειριστής ενός κορυφαίου υποργού του Κυριάκου Μητσοτάκη. Ενοχλητικά, μίλησε στο smartphone της όλο το γεύμα. Αλλά σε δυο ξεχωριστές περιπτώσεις, την άκουσα να λέει στον συνομιλητή της ότι η κυβέρνηση θα μπορούσε σύντομα να έχει μια «επαναστατική κατάσταση» στα χέρια της.

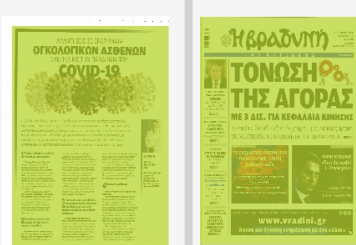
Αυτό μπορεί να είναι μια υπερβολική αντίδραση στη φρενήρη εξέλιξη των γεγονότων. Από την άλλη πλευρά, όμως, περίπου 1.000 νέοι αγνοούσαν κυβερνητικές οδηγίες και πραγματοποιούσαν αντιφασιστική διαδήλωση στη Λέσβο.

Η πανδημία Covid-19 οδηγεί τον κόσμο σε επικίνδυνα, αχατογράφητα νερά. Ο,τι και να συμβεί, δεν θα είναι το τέλος του κόσμου. Αλλά θα είναι το τέλος του κόσμου όπως τον ξέρουμε.

Είναι πλέον αδύνατο να επιστρέψουν οι ηγέτες των μεγάλων «παικτών» του κόσμου - οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Κίνα, η Ρωσία και η Ευρωπαϊκή Ένωση - στο status quo ante. Ποιος θα συμφωνήσει με τα τρελά χρήματα που δαπανώνται μέχρι στιγμής για στρατιωτική δύναμη και τεχνολογία; Το Covid-19 αντιπροσωπεύει όχι μόνο ένα ισχυρό πλήγμα για τα στρατιωτικο-βιομηχανικά συγκροτήματα του πλανήτη, αλλά και την ίδια την παρόρμηση για πολιτική με «άλλα» μέσα. Είναι μια κρίση που θα μας επηρεάσει όλους με τρόπους που δεν μπορούμε να προβλέψουμε. Αλλά η κοινωνικοοικονομική και πολιτική αναταραχή που εξαπολύει θα είναι εξαιρετικά επαναστατική

Πηγή: ΒΡΑΔΥΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 10 Ημερομηνία έκδοσης: 29-03-2020
Επιφάνεια: 1000.52 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 2740
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ COVID-19

Η εξέλιξη της πανδημίας του COVID-19 έχει δημιουργήσει ανησυχία και ερωτήματα για τα οποία δεν έχουμε ακόμη αντικειμενικά στοιχεία. Πολλές απαντήσεις διαμορφώνονται με βάση την κλινική κρίση ενώ τα αντικειμενικά δεδομένα θα δημιουργηθούν μέσα στους επόμενους μήνες. Διεθνείς ογκολογικοί οργανισμοί παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και συλλέγουν τις πληροφορίες αφού ακόμη δεν γνωρίζουμε το φάσμα των κινδύνων λοίμωξης και των επιπλοκών για κάθε ομάδα ασθενών που εκτίθενται στον ιό. Παρατίθενται βασικά ερωτήματα, όπως διατυπώνονται τις τελευταίες ημέρες.

1 Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος για ασθενείς με καρκίνο;

Υπάρχει κίνδυνος για όλους μας, υπάρχει κίνδυνος για την κοινωνία, υπάρχουν μεγαλύτεροι κίνδυνοι για ασθενείς με καρκίνο που εξ' ορισμού είναι μια ευαίσθητη ομάδα. Οι ασθενείς με ενεργό εξελισσόμενη νόσο, όπως και αυτοί που λαμβάνουν ενεργό θεραπεία, θεωρούνται υψηλού κινδύνου, παρότι ο ακριβής κίνδυνος δεν έχει διασαφηνιστεί και ενδέχεται να αφορά μόνο συγκεκριμένες ημέρες σε ένα κύκλο θεραπείας.

Αντίθετα, ασθενείς με ελεγχόμενη νόσο και εκτός θεραπείας δεν θεωρούνται ανοσοκατεσταλμένοι. Διατηρούν τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με τις προηγούμενες θεραπείες και εξατομικεύονται σε κάθε περίπτωση. Οι εξατομικευμένοι κίνδυνοι θα πρέπει να συζητηθούν συγκεκριμένα με τον θεράποντα ιατρό.

2 Πώς εξατομικεύονται οι γενικές οδηγίες για τον ογκολογικό ασθενή;

Οι γενικές οδηγίες προφύλαξης για όλους ισχύουν απόλυτα για τον ασθενή και το περιβάλλον του. Πρέπει να τηρούνται με αυστηρότητα από όλους ανάλογα με

τις τρέχουσες σε κάθε στιγμή οδηγίες. Σε εμφάνιση συμπτωμάτων, ο ασθενής επικοινωνεί με την ογκολογική μονάδα και δεν έρχεται κατευθείαν στο νοσοκομείο. Επίσης, δεν παραμένει στο σπίτι σε απομόνωση, όπως είναι οι γενικές οδηγίες, παρά μόνο αν αυτό είναι η οδηγία του ιατρού του. Η δυνατότητα να παρουσιάσει επιπλοκές και κινδύνους θεωρείται υψηλότερη σε ασθενείς υπό θεραπεία, άρα ο ιατρός του κρίνει αν υπάρχουν ενδείξεις νοσηλείας. Ειδικά σε περιόδους ουδετεροπενίας, η εμφάνιση συμπτωμάτων επιβάλλει επικοινωνία με τον θεράποντα και στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι κατευθυντήριες οδηγίες της αντιμετώπισης του ουδετεροπενικού πυρετού.

3 Πρέπει να τηρείται σταθερά ο προγραμματισμένος έλεγχος; Μήπως θεραπείες πρέπει να διακόπτονται λόγω των ειδικών κινδύνων;

Οι ελεύθεροι νόσου ασθενείς με προγραμματισμένη σταδιοποίηση μπορούν να αναβάλλουν τον έλεγχο ειδικά σε περιόδους απομόνωσης με αυξημένο κίνδυνο λοίμωξης με COVID-19. Η τροποποίηση της θεραπείας είναι θέμα κλινικής κρίσης και ο ογκολόγος κρίνει πώς οι κίνδυνοι της διακοπής ή αναβολής συγκρίνονται με τους κινδύνους από τη συνέχιση της θεραπείας. Γενικά, οι

τροποποιήσεις της θεραπείας ελαττώνουν την αποτελεσματικότητα και δεν επιτρέπονται αυθαίρετες ή συναισθηματικές αποφάσεις χωρίς να σταθμισθούν οι συνέπειες.

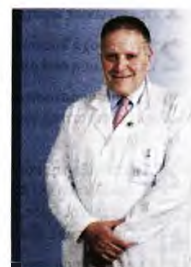
Σε ασθενείς με ελεγχόμενη νόσο και σε προγραμματισμένη θεραπεία συντήρησης η προσωρινή διακοπή είναι συνετή πράξη. Εννοείται ότι η υποστηρικτική αγωγή και ο έλεγχος συμπτωμάτων θα εφαρμόζεται με την υψηλότερη ιατρική ακρίβεια.

4 Πρέπει να φοβάμαι;

Όχι! Δεν φοβάμαι, είμαι σοβαρός και υπεύθυνος.

Η αντιμετώπιση της πανδημίας είναι μια πρόκληση για την κοινωνία μας και αποτελεί δοκιμασία ιατρική, κοινωνική και ηθική. Χρειάζεται υπεύθυνη συνειδητή στάση από όλους μας. Μέχρι να υποχωρήσουν οι κίνδυνοι πρέπει να εξασφαλισουμε ότι η ογκολογική φροντίδα δεν θα μείνει πίσω, οι ασθενείς με καρκίνο δεν θα αισθάνονται ότι αποτελούν τη χαμηλότερη προτεραιότητα του συστήματος και θα είναι πρωτοπόροι σε μια πολιτεία που στηρίζεται στην υπεύθυνη στάση μας.

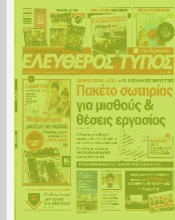
Η Ογκολογία έχει πολεμήσει αποτελεσματικά τον φόβο και τη ματαιότητα. Οι ασθενείς μας έχουν μάθει να παλεύουν μέσα από αντιξοότητες, κρίσεις κάθε μορφής και μέσα από ελλείμματα πόρων και υποδομών. Η απάντηση είναι, μη φοβάσαι!

ΑΡΘΡΟ

Από τον Αθανασιάδη Ηλία

Παθολόγο, Ογκολόγο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ & Μ.Η.Θ. Μονάδας Ημερήσιας Θεραπείας ΜΗΤΕΡΑ

Οι «κόκκινες γραμμές» των Εντατικών

«ΤΑΒΑΝΙ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΟΙ 200 ΔΙΑΣΩΛΗΝΩΣΕΙΣ

ΜΑΡΙΑ - ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
mgeorganta@e-typos.com

Οι 200 διασωληνώσεις μόνο στην Αθήνα είναι το «ταβάνι» των επιστημόνων για να αρχίσει να χάνεται ο έλεγχος στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, με καταστροφικές επιπτώσεις για όσους νοσήσουν βαριά. Μέχρι την Παρασκευή ο αριθμός των διασωληνωμένων ανερχόταν σε 65 σε όλη την Ελλάδα. Οι επιστήμονες, βέβαια, αισιοδοξούν ότι μέσα στο επόμενο δεκαήμερο θα αρχίσει να διαφαιίνεται πτώση του συνολικού αριθμού των κρουσμάτων.

Αυτή δεν θα αποτυπωθεί άμεσα στο σύστημα Υγείας, καθώς η διασωλήνωση, εάν χρειαστεί, έρχεται μετά από λίγες ημέρες που κάποιος νοσήσει με Covid-19.

Δεν θα αποτυπωθεί άμεσα ούτε όσον αφορά στην άρση των περιοριστικών μέτρων, καθώς τυχόν βιασύνη στο «λύσιμο» της καραντίνας μπορεί να καταστρέψει όλη την προσπάθεια που έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Βλέπουν... φως

«Είμαστε όμως συγκρατημένα αισιόδοχοι και εκτιμούμε ότι τις επόμενες δέκα ημέρες πρέπει να δούμε πτώση στα κρούσματα. Μέχρι στιγμής (σ.σ.: την Παρασκευή) έχουμε μια ελεγχόμενη αύξηση τόσο στον αριθμό των περιστατικών όσο και στον αριθμό όσων χρήζουν σοβαρής νοσηλείας», αναφέρει στον Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής ο αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας και Προληπτικής Ιατρικής του Εργαστηρίου Υγιεινής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, **Δημήτρης Παρασκευάς**.

Την ίδια άποψη έχει και η εντατικολόγος **Αναστασία Κοτανίδου**, μέλος της Επιτροπής για τη Δημόσια Υγεία που συνεδριάζει καθημερινά υπό τον καθηγητή **Σωτήρη Τσιόδρα** για τον κορονοϊό. «Βρισκόμαστε ακόμη σε ελεγχόμενα επίπεδα του ιού στην Ελλάδα. Η «κόκκινη γραμμή» μας θα είναι να ξεπεράσουμε τις 200 διασωλη-

νώσεις στην Αθήνα», εξηγεί στον «Ε.Τ.» της Κυριακής.

Ερωτηθείσα, μάλιστα, εάν είναι εφικτό ο παραπάνω αριθμός να εξυπηρετηθεί από τις υπάρχουσες κλίνες ΜΕΘ, δεδομένου ότι μέχρι την Παρασκευή είχαν δεσμευτεί 215 ΜΕΘ μόνο για κορονοϊό σε όλη την Ελλάδα, ανέφερε ότι η λύση θα μεγαλώνει και υπάρχει η δυνατότητα να ανοίξουν και άλλα κρεβάτια.

Τα σενάρια

Το καλό σενάριο, συνεπώς, είναι να αρχίσει η χώρα μας να παρουσιάζει μια πτώση σε αριθμό των κρουσμάτων το επόμενο δεκαήμερο, καθώς έχει ήδη περάσει ένα δεκαπενθήμερο που τα μέτρα αυστηροποιήθηκαν αρκετά, δηλαδή έκλεισαν τα καταστήματα εστίασης. Είχε προηγηθεί το κλείσιμο των σχολείων.

Κανείς δεν μπορεί να πει τότε θα αρθούν αυτά τα μέτρα. «Εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα κρούσματα και την πορεία που θα έχουμε», αναφέρει ο κ. Παρασκευάς.

Ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας, Σωτήρης Τσιόδρας, τονίζει όλες τις τελευταίες ημέρες ότι η χώρα μας ακολουθεί διαφορετική «τροχιά» από την Ιταλία και την Ισπανία, αλλά, εάν αρθούν τα μέτρα, τότε η εικόνα μπορεί να αλλάξει άρδην και να θυμίσει τις χώρες αυτές.

Προχθές, μάλιστα, επικαλούμενος μελέτη από το Ηνωμένο Βασίλειο και προς επίρρωση της σημασίας που έχουν τα μέτρα αυτοαπομόνωσης και αποφυγής επαφών, ανέφερε ότι χωρίς καθόλου μέτρα διεθνώς θα χάνονταν 40 εκατομμύρια άνθρωποι. Ακόμη και με ημίμετρα, όπως είπε χαρακτηριστικά, θα υπήρχε όφελος. «Με 40% μείωση των επαφών θα είχαν σωθεί 8 εκατομμύρια ζωές», ανέφερε χαρακτηριστικά ο καθηγητής.

Όσον αφορά στην ανεξέλεγκτη πορεία που έχουν πάρει η γειτονική Ιταλία και η Ισπανία, ο κ. Παρασκευάς αναφέρει ότι οφείλεται σε έναν συνδυασμό καθυστερημένης λήψης περιοριστικών μέτρων. ■

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΟΤΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΘΑ ΑΡΧΙΣΕΙ ΝΑ ΔΙΑΦΑΙΝΕΤΑΙ ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ

ΤΥΧΟΝ ΒΙΑΣΥΝΗ ΣΤΟ «ΛΥΣΙΜΟ» ΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΕΙ ΤΗ ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ, ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Το καλοκαίρι θα ξέρουμε εάν αποκτούμε ανοσία στον κορονοϊό

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ αναμένονται οι πρώτες απαντήσεις στα ερωτήματα «Πόσοι συνολικά νόσησαν από τον κορονοϊό;» και «Κάποιος που το πέρασε έχει ανοσία ή μπορεί να ξανακολληθεί;». Ο επίκουρος καθηγητής Επιδημιολογίας στο εργαστήριο Επιδημιολογίας, Υγιεινής και Ιατρικής Στατιστικής του ΕΚΠΑ όπου είναι επιστημονικά υπεύθυνος, **Γίκιας Μαγιορκίνης**, διεξάγει τη σχετική έρευνα και προσπαθεί να αποκρυπτογραφήσει τον Sars-CoV-2 και το μέλλον με αυτόν.

«Σκοπός μας είναι να βρούμε πόσοι νόσησαν στην Ελλάδα, αλλά και εάν όποιος το πέρασε μπορεί να το ξαναπέρασει και σε πόσο καιρό. Στη γρίπη, για παράδειγμα, κάθε χρόνο κάνουμε εμβόλιο. Έχει τρομερή ικανότητα να εξελίσσεται, άρα κάποιος μπορεί να ξανανοσήσει και την επόμενη χρονιά», αναφέρει στον Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής ο κ. Μαγιορκίνης.

Έρευνα

Η δουλειά που κάνουν οι επιδημιολόγοι στο Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Imperial του Λονδίνου. «Εκείνοι μελετούν τα αντισώματα σε ασθενείς που περνούν τη λοίμωξη Covid-19 και αυτό που κάνουμε εμείς, έχοντας τα δικά τους ιατρικά δεδομένα, είναι η μελέτη της μοριακής εξέλιξης του κορονοϊού όσον αφορά στην ανοσιακή απόκριση, εάν δηλαδή θα έχουμε και του χρόνου τον ιό και εάν όσοι νόσησαν θα ξανανοσήσουν», εξηγεί ο καθηγητής και προσθέτει ότι όλη αυτή η έρευνα, εκτός από τα συμπεράσματα που θα φέρει σε σχέση με το πόσοι νόσησαν, θα έχει εφαρμογή και στον θεραπευτικό τομέα, με θεραπεία μέσω του πλάσματος όσων νόσησαν με τον Sars-Cov-2. Πρόκειται για κορήγηση αντισωμάτων από ανθρώπους που έχουν νοσήσει σε ασθενείς που νοσοούν με σκοπό τη θεραπεία τους.

Εξηγώντας εάν ο κορονοϊός προσφέρει ανοσία, ο κ. Μαγιορκίνης αναφέρει: «Ακόμη δεν το ξέρουμε με βεβαιότητα. Οι γνωστοί μας μέχρι σήμερα κορονοϊοί δεν δείχνουν να εξελίσσονται πολύ γρήγορα. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος παραμένει άγνωστος. Αυτό που γίνεται στον ιό είναι μια δυναμική εξέλιξη. Τα αντισώματα στοχεύουν σε ένα σημείο του ιού και ο ιός αλλάζει σε αυτό το σημείο, ώστε να αποφύγει τα αντισώματα. Τα αντισώματα ξανά τροποποιούνται. Εάν μεταλλάσσεται πολύ γρήγορα, τα αντισώματα σκοτώνουν τις αλλαγές του ιού με μειονέκτημα, όπως λέγεται, και επιβιώνουν όσες αλλαγές έχουν πλεονέκτημα.

Η γρίπη είναι πάρα πολύ καλή σε αυτές τις αλλαγές, γι' αυτό και κάθε χρόνο χρειάζεται εμβόλιο. Για την ηπατίτιδα, παραδείγματος χάριν, εμβολιαστήκαμε μία φορά. Για τον κορονοϊό το ψάχνουμε». Πάντως, σύμ-

φωνα με τον ίδιο καθηγητή, η ανάπτυξη των μεθόδων μέτρησης των αντισωμάτων που έχει αναπτύξει ο οργανισμός μας ειδικά για τον κορονοϊό Sars-CoV-2 εμφανίζει ιδιαίτερες δυσκολίες σε σχέση με τους συγγενείς του Sars-CoV και MERS, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα υπάρχουν αντίστοιχες δυσκολίες στην ανάπτυξη εμβολίου.

Ο άγνωστος ιός

Τα στοιχεία που έχουν να κολλήσουν στο παζλ για να ανακαλύψουν τον νέο κορονοϊό οι επιστήμονες είναι πολλά. «Ιός τέτοιας κατηγορίας δεν έχει ξανακάνει ποτέ τέτοια επιδημία. Τα πανδημικά κύματα στη γρίπη, π.χ., ήταν αρκετά. Έχει αφήσει ανοσία στον πληθυσμό. Επομένως, σε κάθε κύμα έρχεται όλο και μικρότερη θνησιμότητα. Το 2009 ήταν μεν νέος ο H1N1, δεν υπήρχε εκείνη τη στιγμή δηλαδή, αλλά το 1918 η πανδημία πάλι H1N1 ήταν», επισημαίνει ο κ. Μαγιορκίνης.

Εκείνο που είναι σίγουρα γνωστό για τον κορονοϊό, από την πορεία της πανδημίας μέχρι τώρα, είναι ότι μεταδίδεται πολύ γρήγορα και μολύνει πολύ πιο γρήγορα τα σημεία εισόδου, δηλαδή μύτη και μάτια. «Μολύνει ίσως και τρεις και τέσσερις φορές πιο γρήγορα από τη γρίπη. Η γρίπη δεν σκοτώνει τόσο γρήγορα, αλλά πιο σταδιακά. Στην περίπτωση του κορονοϊού είναι πολύ γρήγορη η "δράση" του, με αποτέλεσμα να "μπουκλώνουν" τα συστήματα Υγείας», προσθέτει ο καθηγητής. Στα άγνωστα στοιχεία της συμπεριφοράς του ιού έχει αναφερθεί εκτενώς και ο εκπρόσωπος του υπουργείου Υγείας, **Σωτήρης Τσιόδρας**. Κατ' αρχάς, όπως έχει πει, υπό εξέταση παραμένει ποιος είναι ο ρόλος των παιδιών στη μετάδοση. Επίσης, γιατί οι περισσότεροι νοσούντες αλλά και όσοι καταλήγουν είναι άνδρες. Η χώρα μας ακολουθεί αυτήν την παγκόσμια στατιστική. Με τα στοιχεία μέχρι την Παρασκευή, από τους 28 θανάτους οι 23 αφορούσαν σε άνδρες και οι 5 σε γυναίκες.

«Θαλό τοπίο» οι επιπλοκές
Άγνωστες παραμένουν, επίσης, οι επιπλοκές που μπορεί να προκαλέσει ο Sars-Cov-2. Έχει δείξει μέχρι σήμερα ότι επιβαρύνει την καρδιά, ενώ η επιπλοκή της θρόμβωσης των αγγείων του πνεύμονα έγινε γνωστή στη χώρα μας αυτήν την εβδομάδα με την περίπτωση του 42χρονου Γερμανού καθηγητή από την Κρήτη, του μοναδικού θύματος μέχρι τώρα στην Ελλάδα που δεν είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα και δεν ήταν ηλικιωμένος. Μάλιστα, σε αυτήν την περίπτωση, αναφέρεται ως ευαισθησία σε αυτήν τη θρόμβωση η αυξημένη φερτινίνη στο αίμα, κάτι που διαπιστώθηκε και στην περίπτωση του 42χρονου. ■

Ειδικό εξετάζουν τα αντισώματα σε κρούσματα και αν υπάρχει περίπτωση να ξανακολληθούν

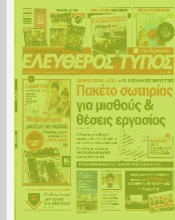
Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ Σελ.: 16,41
ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημερομηνία έκδοσης: 29-03-2020

Επιφάνεια: 1964.8 cm² **Αρθρογράφος:**

Κυκλοφορία: 12000

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΑΡΓΕΙ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ

Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΧΕΙ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ ΣΕ ΗΠΑ ΚΑΙ ΚΙΝΑ

ΑΘΗΝΑ ΣΟΥΤΖΟΥ
asoutzou@e-typos.com

Η επιστημονική κοινότητα μετράει αντίστροφα για το πρώτο αποτελεσματικό εμβόλιο ή θεραπεία κατά του κορονοϊού. Η πρώτη φάση κλινικών δοκιμών για υποψήφια εμβόλια έχει ξεκινήσει σε Ηνωμένες Πολιτείες και Κίνα, την ώρα που ακόμη 35 εργαστήρια και εταιρίες σε όλο τον κόσμο ετοιμάζουν εμβόλια που θα δοκιμάσουν τις επόμενες εβδομάδες.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ξεκίνησε πρωτοβουλία για έρευνα τεσσάρων θεραπειών με σκευάσματα που αξιοποιούνται εδώ και χρόνια για άλλες ασθένειες.

Την ίδια ώρα, τα θετικά αποτελέσματα ερευνών για τη χρήση της κλωροκίνης έχουν οδηγήσει αρκετές κυβερνήσεις να δώσουν το «πράσινο φως» για τη χρήση της στην αντιμετώπιση κατά του Covid-19, καθώς οι πρώτες ενδείξεις δείχνουν ότι πρόκειται για την πιο άμεσα και πολλά υποσχόμενη θεραπεία κατά του κορονοϊού.

Παγκοσμίως εξετάζονται περισσότερες από 60 γνωστές δραστικές ουσίες που βρίσκονται σε γνωστά σκευάσματα ή κοκτέιλ φαρμάκων που πιθανόν θα φανούν αποτελεσματικά. Ειδικό επιδημιολόγοι σε κατά τόπους ερευνητικά κέντρα σε όλο τον κόσμο διεξάγουν μικρές κλιμακώδεις έρευνες, καταγράφοντας τα αποτελέσματα χορήγησης γνωστών ουσιών. Κίνα, Ιαπωνία, Αυστραλία, πολλές ευρωπαϊκές χώρες και ΗΠΑ έχουν ριχτεί στη μάχη κατά του ιού για να αντιμετωπίσουν τον «αόρατο εχθρό».

Αγώνας δρόμου

Οι ειδικοί εξηγούν σε όλους τους τόνους ότι ένα αποτελεσματικό και ασφαλές εμβόλιο δεν θα μπορούσε να κυκλοφορήσει πριν από το 2021, ωστόσο η πίεση για ταχύτερα αποτελέσματα είναι τεράστια και οι εταιρίες κάνουν αγώνα δρόμου για να καταφέρουν να έχουν το εμβόλιο νωρίτερα. Αλλωστε, ο εμβολιασμός του πληθυσμού είναι ο μοναδικός τρόπος για να μπει τέλος στην πανδημία.

Ηδη έχει γίνει τεράστια πρόοδος, αφού τα πρώτα αποτελέσματα από την ανάπτυξη εμβολίου έχουν έρθει σε χρόνο-ρεκόρ, την ώρα που σε άλλες περιπτώσεις απαιτούνται δεκαετίες. Οργανισμοί και κυβερνήσεις πιέζουν για άμεσα αποτελέσματα, χρηματοδοτούν τις ερευνητικές ομάδες και δοκιμάζουν ό,τι δείχνει να λειτουργεί.

Ωστόσο, οι επιστήμονες προειδοποιούν πως η ασφάλεια δεν θα πρέπει να υπονομεύεται, αφού πιθανόν θα γυρίσει «μπούμερανγκ», προκαλώντας τα αντίθετα αποτελέσματα.

Αν και η ανάπτυξη του εμβολίου πραγματοποιήθηκε σε χρόνο-ρεκόρ (23 ημέρες) και οι κλινικές δοκιμές ξεκίνησαν άμεσα, είναι αδύνατον να επιταχύνει κανείς τις τρεις φάσεις, αφού θα πρέπει να γίνει καταγραφή της κατάστασης των ανθρώπων στους οποίους χορηγήθηκε το υποψήφιο εμβόλιο.

Τρεις φάσεις

Οι κλινικές δοκιμές χωρίζονται σε τρεις φάσεις:

► **ΦΑΣΗ I:** Χορηγείται το υποψήφιο εμβόλιο σε μερικές δεκάδες υγιείς εθελοντές. Παρακολουθούνται η ασφάλεια του εμβολίου και οι τυχόν παρενέργειες.

► **ΦΑΣΗ II:** Αν περάσει την πρώτη φάση, χορηγείται το εμβόλιο σε αρκετές εκατοντάδες ανθρώπους σε χώρες που έχουν πληγεί από την ασθένεια. Καταγράφεται η αντίδραση των συμμετεχόντων, μετρώντας τα αντισώματα που παράγει ο οργανισμός. Ελέγχεται και η κατάλληλη δοσολογία. Διαπιστώνονται τυχόν παρενέργειες. Οι πρώτες δύο φάσεις πραγματοποιούνται στο εργαστήριο σε υγιείς εθελοντές.

► **ΦΑΣΗ III:** Το εμβόλιο χορηγείται σε χιλιάδες υγιείς ανθρώπους σε πληγείσες περιοχές από επαγγελματίες υγείας. Το τυχαίο δείγμα ανθρώπων χωρίζεται σε δύο ομάδες. Στη μία χορηγείται το υποψήφιο εμβόλιο και στην άλλη «πλάσιμπο» (εικονικό φάρμακο). Οι επιστήμονες καταγράφουν τα αποτελέσματα της δοκιμής. Αυτή η φάση είναι η πιο χρονοβόρα καθώς απαιτούνται αρκετοί μήνες. Σε όλες τις φάσεις, τα αποτελέσματα των ερευνών πιθανόν να είναι «φτωχά», έτσι οι ερευνητές θα πρέπει να επιστρέψουν και πάλι στη «βάση» της ανάπτυξης του εμβολίου.

Η έγκριση εμβολίου έχει επιταχυνθεί από τις ρυθμιστικές αρχές στο παρελθόν. Το επίσημο εμβόλιο για την εποχική γρίπη, για παράδειγμα, παίρνει έγκριση πολύ γρήγορα καθώς οι επιστήμονες «νημερώνουν» μόνο τα διαφορετικά στελέχη του ιού.

Σε αντίθεση, ο Sars-CoV-2 είναι ένας νέος παθογόνος ιός για τους ανθρώπους. Μέχρι στιγμής, δεν έχει εγκριθεί κανένα εμβόλιο που να έχει αναπτυχθεί από το γενετικό υλικό -RNA ή DNA- κι έτσι τα υποψήφια εμβόλια για τον Covid-19 δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται με βιασύνη. ■

Οι ειδικοί εξηγούν ότι ένα αποτελεσματικό και ασφαλές εμβόλιο ΔΕΝ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ 2021

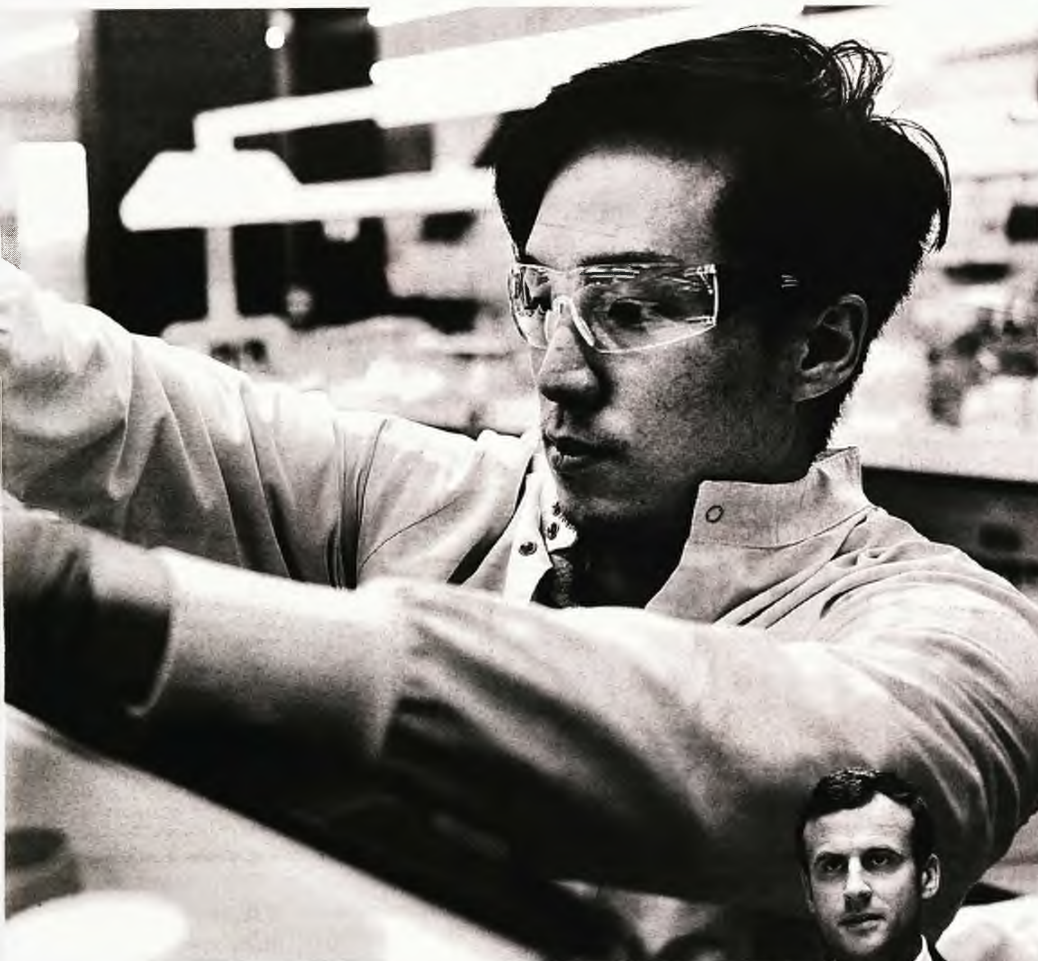
«Πόλεμος» Ραούλ-Μακρόν για τη κλωροκίνη

Ο ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΟΣ ΝΤΙΝΤΙΕ ΡΑΟΥΛ

35

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΕΜΒΟΛΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΟΚΙΜΑΣΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΟΜΕΝΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Ο ΓΑΛΛΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΜΑΝΟΥΕΛ ΜΑΚΡΟΝ

Η ΧΛΩΡΟΚΙΝΗ (ή υδροχλωροκίνη) έγινε η δραστική ουσία που έμαθε όλος ο πλανήτης και οι πρώτες δόσεις φτάνουν σε **νοσοκομεία** σε όλο τον κόσμο. Περιέχεται σε φάρμακο που δημιουργήθηκε αρχικά κατά της ελονοσίας και σύμφωνα με τις πρώτες έρευνες είναι αποτελεσματικό στην καταπολέμηση του κορονοϊού, «δώρο Θεού», όπως το χαρακτήρισε ο Αμερικανός πρόεδρος **Ντόναλντ Τραμπ**.
Στη Γαλλία, μια ομάδα, με επικεφαλής τον **Ντιντιέ Ραούλ** από το IHU-Mediterranee Infection, στη Μασσαλία, ανέφερε την περασμένη εβδομάδα ότι πραγματοποίησε μελέτη σε 36 ασθενείς με COVID-19, διαπιστώνοντας ότι η χλωροκίνη μείωσε δραστικά το ιικό φορτίο. Ο Ντιντιέ Ραούλ έχει αναδειχτεί σε «σταν» της μάχης κατά του ιού, καθώς είναι ένας από τους πιο διάσημους και αμφιλεγόμενους επιδημιολόγους στη Γαλλία και σε ολόκληρο τον κόσμο από την έναρξη της κρίσης της πανδημίας. Ο ίδιος πραγματοποίησε πρώτος την έρευνα στη Μασσαλία και μίλησε για την πιθανή αποτελεσματικότητα της υδροχλω-

ροκίνης. Μάλιστα, ήρθε σε ευθεία αντιπαράθεση με τον Γάλλο πρόεδρο **Εμανουέλ Μακρόν**, που φαίνεται πως είναι επιφυλακτικός με τα ευρήματά του καθώς αποδέχεται τις επιφυλάξεις τμήματος της επιστημονικής κοινότητας ότι η επίδραση της χλωροκίνης στην καταπολέμηση του κορονοϊού πρέπει να εξεταστεί περισσότερο.
Ο Ραούλ απάντησε με επιστολή του στη «Le Monde», μέσω της οποίας δικαιολογεί τις μεθόδους του και επιτίθεται στους ηθικούς κανόνες που ισχύουν στη Γαλλία, ενώ παραιτήθηκε από το επιστημονικό συμβούλιο που είχε συσταθεί στο Μέγαρο των Ηλυσίων για τον αγώνα κατά του κορονοϊού.
Συνάδελφοί του τον κατηγορούν ότι η μελέτη στην οποία στηρίχθηκαν τα συμπεράσματά του έγινε σε πολύ μικρό δείγμα ανθρώπων, ωστόσο εκείνος επιμένει πως το φάρμακο θεράπευσε τους περισσότερους ασθενείς. ■

Συμπεράσματα από την αποκωδικοποίηση του ιού

ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ νέα δεν έρχονται μόνο από την έρευνα για την ανάπτυξη του εμβολίου, αλλά και από τη μελέτη του «προφίλ» του ιού Sars-CoV-2, τον οποίο τώρα μαθαίνουν και αποκωδικοποιούν οι ειδικοί. Όπως εξηγούν, ο ιός δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες μεταλλάξεις, παρότι έχει μολύνει χιλιάδες ανθρώπους σε όλες τις ηπείρους (εκτός Ανταρκτικής). Ενώ ο ιός που προκαλεί τη γρίπη μεταλλάσσεται και οι επιστήμονες ετοιμάζουν κάθε χρόνο νέο εμβόλιο για να καταπολεμήσει τα καινούργια στελέχη του ιού της εποχικής γρίπης, ο κορονοϊός δείχνει να μην γίνεται πολύ πιο επικίνδυνος ή να αλλάζει, δεδομένου ενθαρρυντικό, αφού το εμβόλιο που θα αναπτυχθεί ίσως να χρειαστεί να χορηγηθεί μία μόνο φορά - όπως αυτό της ιλαράς ή της ανεμοβλογιάς.

Δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες μεταλλάξεις

- Είναι πολύ πιθανό να κάνει «εποχικούς κύκλους»
- Πιο ανθεκτικός στο ψυχρό κλίμα

Η συμπεριφορά του ιού, ωστόσο, κρίνεται απρόβλεπτη επί του παρόντος. Ενδεικτική ήταν η ανησυχία του δρ. **Αντόνιο Φάουσι**, επικεφαλής της ομάδας δράσης του Λευκού Οίκου κατά της πανδημίας, ο οποίος προειδοποίησε ότι ο ιός έχει χαρακτηριστικά εποχικότητας και είναι πολύ πιθανό να κάνει «εποχικούς κύκλους». Ο ίδιος σημείωσε ότι ο κορονοϊός είναι πιο ανθεκτικός στο ψυχρό κλίμα κι έτσι τους επόμενους μήνες θα εξαπλωθεί ταχύτερα σε χώρες του νοτίου ημισφαιρίου που θα έχουν χειμώνα, επιστρέφοντας και πάλι το φθινόπωρο στις χώρες του βορείου ημισφαιρίου, τονίζοντας την αναγκαιότητα να υπάρξει άμεσα εμβόλιο που θα καταπολεμήσει αυτό το δεύτερο κύμα εξάπλωσης του ιού. ■

Μάχη με τον... χρόνο για γρήγορη διάγνωση

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ στη μάχη είναι τα τεστ διάγνωσης που επιτρέπουν την ανίχνευση των κρουσμάτων και την έγκαιρη απομόνωση των φορέων. Η διενέργεια αξιόπιστων, γρήγορων, φθηνών και μαζικών τεστ διάγνωσης αποτελεί κατ'εξοχήν ζητούμενο στη μάχη για τον περιορισμό του Covid-19. Οι χώρες παραγγέλλουν μαζικά τεστ-«εξπρές» που διασφαλίζουν ότι θα έχουν αποτέλεσμα ακόμη και σε 15'. Με τη γρήγορη διάγνωση, οι κυβερνήσεις έχουν τη δυνατότητα να απομονώνουν ταχύτερα τους νοσούντες, καθώς και μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την εξάπλωση του ιού. Όπως και στην περίπτωση των εμβολίων, τα γρήγορα τεστ ενέχουν κινδύνους. Οι προσπάθειες που έγιναν να κυκλοφορήσουν άμεσα στην αγορά δημιούργησαν προβλήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η Ισπανία. Τα καινούργια γρήγορα τεστ που παρέλαβε είναι αξιόπιστα μόνο κατά 20%, καθώς στο 80% των περιπτώσεων δεν ανίχνευαν ή ανίχνευαν λανθασμένα τον ιό, δημιουργώντας σύγχυση και εκνευρισμό σε επαγγελματίες υγείας, σε μια κρίσιμη στιγμή για τη χώρα. ■